Ազգ
Azg
armenian daily

28 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1996 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ # 37 (1043)

Անկարան հրաժարվել է «հավասարակշռված քաղաքականությունից»

Թուրքիա-Իսրայել ռազմական համագործակցություն

ԱՆԿԱՐԱ, 27 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Թուրքիան եւ Իսրայելը ռազմական բնագավառում համագործակցելու համաձայնագիր են կնքել: Փաստաթուղթն ստորագրվել է Թուրքիայի գլխավոր շտաբի պետի տեղակալի Թել Ավիվ կատարած այցի ընթացքում: Այսպիսով, նշել է «Հյուրրիյեթ» թերթը, Անկարան հրաժարվել է «հավասարակշռված քաղաքականությունից», որը վարում էր Իսրայելի եւ արաբական երկրների նկատմամբ:

Փաստաթղթով նախատեսված են համատեղ զորավարժություններ, ավիացիոն կադրերի պատրաստում, հետախուզական ու տեղեկատվական տեղեկությունների փոխանակում եւ ռազմածովային ուժերի նավահանգիստներ փոխադարձ այցեր: Լրատվական աղբյուրների տվյալների համաձայն, իսրայելա-թուրքական ռազմական համաձայնագիրը պատասխան է դարձել անցյալ տարի Սիրիայի եւ Հունաստանի ստորագրած համանման փաստաթղթի հակակշիռը:

ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ

ԼՂՀ-ն պատրաստ է հանձնել բոլոր ռազմագերիներին

Նախորդ օրը Ֆրանսպրես գործակալությունը տարածել է մի հաղորդագրություն, որտեղ նշվում է, թե Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության կարգավորման ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի երկրների ներկայացուցիչները Հելսինկիում իրենց հերթական հանդիպման ընթացքում «դատապարտել են Լեռնային Ղարաբաղի ղեկավարությանը 64 ադրբեջանական ռազմագերիների ազատ արձակումը մերժելու համար»: Գործակալության հաղորդման համաձայն, հանդիպման մասնակիցները վերստին հայտարարել են հակամարտության բոլոր մասնակիցների կողմից ռազմագերիների մոտ Միջազգային կարմիր խաչի ներկայացուցիչների համար ազատ մուտք ապահովելու անհրաժեշտության մասին:

Հայաստանում Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ներկայացուցչությունում չհաստատեցին այն լուրը, թե իբր Մինսկի խմբի անդամները դատապարտել են ղարաբաղյան իշխանություններին:

ՀՀ-ում ԼՂՀ լիազոր ներկայացուցիչ Ալեքսան Հարությունյանի տրամադրության տակ եղած տվյալներով, բանակցությունների ժամանակ, իրոք, քննարկվել է ռազմագերիներին ազատ արձակելու հարցը, սակայն փոխ-ինչ այլ ենթատեքստում: Մինսկի խմբի «ինքնակի» անդամները պաշտոնական հայտարարություն-կոչ են ուղղել հակամարտության բոլոր կողմերին՝ ազատ արձակել ռազմագերիներին: Տես # էջ 2

Հեյդար Ալիեւի կարծիքով խաղաղությունը մոտ է

ԲԱՔՈՒ, 27 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: «Հայաստանը եւ Ադրբեջանը երբեւէ այսքան մոտ չեն եղել խաղաղությանը», ԱՄՆ-ի հատուկ ներկայացուցիչ Ջոզեֆ Փրեսելի հետ ունեցած հանդիպումից հետո հայտարարել է Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւը: Մենք պատրաստ ենք հրադադարը վերածել կայուն խաղաղության»:

Ինչպես տեղեկացնում է «Ազատություն» ռադիոկայանը, ըստ Ալիեւի, Ադրբեջանը, Ղարաբաղի հարցում մնալով կառուցողական դիրքերում, կարող է որոշակի զիջումների գնալ այն հույսով, որ հակառակ կողմը եւս կգիմի այդ քայլին, սակայն նա մանրամասն ներկայացուցիչների առջեւ չի հրապարակել, թե ինչպիսի փոխզիջման մասին է խոսքը:

Ալիեւի եւ Փրեսելի դռնփակ հանդիպումը, ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ գործակալության, տեւել է երեք ժամ: Ռադիոկայանը հայտնել է նաեւ, որ Հելսինկիում կայացած հանդիպման ժամանակ ԱՄՆ-ի պետքարտուղարը եւ Ռուսաստանի արտգործնախարարը մտադրություն են հայտնել քանիեր ներդնել ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման գործում: Ալիեւը ողջունել է այդ նախաձեռնությունը:

Ըստ Փրեսելի, եւ Երեւանում, եւ Բաքվում գտնվում են, որ այդ հակամարտությունն արագ կարգավորվի, սակայն նա միաժամանակ նշել է, որ դրա համար կողմերը պետք է փոխզիջումների գնան: «Ժամանակն է ձեռնում կատարել խաղաղության գործընթացում», ասել է Փրեսելը, առաջարկելով իր միջնորդությունը: «Երբ այս նշանավոր պահը լոգտագործվի, եւ խախտվի շուրջ 21 ամիս տեւած հրադադարը, ապա բանակցությունների գործընթացը կարող է ձգձգվել եւս մեկ երկու տարով», ասել է նա:

ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎ

Հայաստանից 3000 մարդ է մասնակցել Չեռնոբիլի ԱԷԿ-ի վթարի հետեւանքների վերացմանը

ԵՐԵՒԱՆ, 27 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Առողջապահության միջազգային կազմակերպությունը (ԱՄԿ) եւ ՄԱԳԱՏԷ-ն ապրիլի 8-12-ը Վիեննայում ՄԱԿ-ի հովանավորությամբ կանցկացնեն միջազգային խորհրդաժողով «Չեռնոբիլ. տասը տարին եւ վթարի հետեւանքների գնահատականը» խորագրով: Խորհրդաժողովի աշխատանքին կմասնակցեն նաեւ Հայաստանի ներկայացուցիչները, այդ թվում ճառագայթաբժշկության եւ այրվածքների հանրապետական գիտական կենտրոնի տնօրեն Նիկոլայ Հովհաննիսյանը:

Ինչպես հաղորդեց պրն. Հովհաննիսյանը, Չեռնոբիլի ԱԷԿ-ում 1986 թ. տեղի ունեցած վթարի հետեւանքների վերացմանը Հայաստանից մասնակցել է 3000 մարդ, որոնցից 2000-ը ներկայումս դիսպանսերային հսկողության է վերցված կենտրոնում: Նրանց 85 տոկոսի մոտ դիտվում են նյարդային համակարգի եւ սրտանոթային, 60 տոկոսի մոտ բրոնխաթոքային, 50 տոկոսի մոտ աղեստամոքսային ուղու հիվանդություններ: Ինչպես նշեց պրն. Հովհաննիսյանը, տարիների ընթացքում առաջանում է չարորակ ուռուցքների զարգացման եւ արյան հիվանդությունների վտանգ: Բացի այդ, պետական հաշվառման մեջ են նաեւ վթարի հետեւանքները վերացնողների մոտ 100 երեխաներ: Սակայն, ինչպես նշեց պրն. Հովհաննիսյանը, հսկողությունը հիվանդների նկատմամբ բարդանում է հիվանդների բնակության վայրերի հեռավորության պատճառով:

Կենտրոնի տնօրենի կարծիքով, հարկավոր է ընդունել օրենք այն անձանց մասին, ովքեր տուժել են Չեռնոբիլի ԱԷԿ-ի վթարի հետեւանքները վերացնելիս, եւ միջոցներ ձեռնարկել նրանց սոցիալական պայմանների բարելավման համար:

ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Դիրքորոշումները առանցքային հարցերում մնացին անփոփոխ

ԵՐԵՒԱՆ, 27 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Փետրվարի 21-23-ը Հելսինկիում ԵԱՀԿ Մինսկի խորհրդաժողովի համանախագահության միջնորդությամբ անց է կացվել ԼՂ հակամարտության կարգավորման շուրջ ընթացող նախկում բանակցությունների 9-րդ փուլը: Հայաստանի պատվիրակությունը գլխավորում էր ԱԳ նախարարի տեղակալ Վարդան Օսկանյանը: Բանակցություններին ներկա էին նաեւ ԵԱՀԿ նախագահողի (Շվեյցարիա) պատվիրակ Վ. Թուրները եւ ԵԱՀԿ նախագահողի ԼՂ հակամարտության գծով անձնական ներկայացուցիչ, դեսպան Ս. Պրեգրոդսկին: Փետրվարի 23-24-ը գումարվել է Մինսկի խմբի հանդիպում, որի նիստերից մեկն անցել է ընդլայնված աշխատակազմով՝ հակամարտության կողմերի մասնակցությամբ:

ՀՀ ԱԳՆ մամուլի եւ հասարակայնության հետ կապերի վարչությունից հայտնեցին, որ բանակցությունների այս փուլում կողմերը հիմնականում կենտրոնացել են առանցքային հարցերի, մասնավորապես ԼՂ անվտանգության եւ Լաչինի խնդրի քննարկման վրա: Նախագահությունը կողմերին հրավիրել է առանձին լսումների, որպես բանակցությունները շարունակվել են սովորական աշխատակարգով: Սակայն քննարկումներն առանցքային հարցերում կողմերի դիրքորոշումների որեւէ փոփոխության չեն հանգեցրել:

Բանակցությունների ընթացքում ու դրան հաջորդած Մինսկի խմբի հանդիպմանը համանախագահությունը ու Մինսկի խմբի մյուս անդամ-երկրները գնահատել են անցած 9 փուլերում ձեռք բերված դրական արդյունքները ու 1994-ի մայիսից ի վեր պահպանվող հրադադարը, սակայն միաժամանակ մտահոգություն հայտնել գործընթացում դանդաղ առաջխաղացման կապակցությամբ: Մասնավորապես, կարծիքներ են հայտնվել կարգավորման երկու փաթեթային եւ փուլային մոտեցումների համադրելու վերաբերյալ: Ինչը Մինսկի խմբի որոշ անդամների կարծիքով, կարող է գործընթացին հավելյալ արդյունավետություն հաղորդել: Մինսկի խմբի ինքնակի անդամ-առաջարկել է նաեւ համանախագահություններին ԼՂ եւ Ադրբեջանի ղեկավարությանը կոչ անելով հրապարակել 2-րդ տարեդարձի նախօրեին ազատ արձակել բոլոր պատանդներին ու ռազմագերիներին:

Ակնկալվում է, որ վերոհիշյալ խնդիրները կարծարծվեն նաեւ ԵԱՀԿ նախագահող, Շվեյցարիայի ԱԳ նախարար Ֆլավիո Կոտտի ԵԱՀԿ Մինսկի խորհրդաժողովի համանախագահության հետ փետրվարի 28-ից մարտի 2-ը տարածաշրջան կատարելիք առաջիկա համատեղ այցելության ընթացքում:

Լիբանանի կառավարությունը փորձում է զսպել աշխատավորներին

ԲԵՅՐՈՒԹ, 27 ՓԵՏՐՎԱՐ, AFP: Լիբանանի կառավարությունը բանակին հրահանգ տվեց առաջիկա 3 ամիսների համար ստանձնել երկրի անվտանգությունը եւ անդամներ բողոքի ցույցերի ու երթերի վրա դրված արգելքը, հայտարարեց վարչապետ Ռաֆիկ Հարիրին՝ օրերս երկրում սպասվող աշխատավորական մեծ ցույցերի նախօրեին: Վարչապետի հայտարարությունը հաջորդում էր կառավարության արտահերթ նիստին, որը հրավիրվել էր քննելու համար փողոցային ցույցերի արտոնության պահանջով Աշխատավորների ընդհանուր համադաշնության կողմից ներկայացված դիմումը: Անուամենայնիվ, Համադաշնությունը հայտարարեց, որ անտեսելու է կառավարության որոշումը եւ երկրի տարբեր քաղաքներում անցկացնելու է բողոքի ցույցեր, պահանջելով աշխատավարձի 76 տոկոս հավելում մասնավոր թե հասարակական մարզի աշխատողների համար, ինչպես նաեւ նվազագույն աշխատավարձի (ամսական 160 դոլլար) բարձրացում 320 դոլլարի: Երկրի հարավում «Հեզբոլլահ» իսլամական կազմակերպությունը երեկ արդեն անցկացրեց իր բողոքի ցույցը: Աշխատավորների համադաշնությունը, որին թիկունք են կանգնում խորհրդարանի մի խումբ պատգամավորներ, պահանջում է նաեւ վերացնել մասնավոր հեռուստակայանների ու ռադիոկայանների թվի կրճատման մասին կառավարության որոշումը: Հիշեցնենք, որ ներկայումս երկրում գործում են 80 մասնավոր հեռուստակայաններ եւ ավելի քան 100 ռադիոկայաններ:

Մոսկվայում սպանվեց լրագրող

Անցնող գիշերը Մոսկվայում սպանվել է 62-ամյա ֆոտոլրագրող Ֆելիքս Սոլովյովը: ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը հաղորդել է, որ լրագրողը գնդակահարվել է իր տան շքամուտքում: Տեղում հայտնաբերվել են խլացուցիչ սարքավորումով երկու «Մակարով» տիպի ատրճանակ եւ 8 պարկուճ: Ոստիկանությունից հայտնում են, որ մարդասպանների այրված մեքենան գտնվել է ոճիրից մոտ 1 ժամ անց:

ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհուրդը պարսավեց Կուբային

ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհուրդը մի հայտարարագիր է հրապարակել, որով խստորեն պարսավում է Միացյալ Նահանգների երկու քաղաքացիական անզեն ինքնաթիռները վայր գցելու Կուբայի գործողությունները: Քվեարկությունը տեղի է ունեցել 22.02 Նյու Յորքում բավական երկար տեւած նիստից հետո: Բանն այն է, որ Չինաստանը փորձում էր հետաձգել քայլը մինչեւ Կուբայի արտգործնախարարի կարողանա ժամանել եւ իր երկրի պատճառաբանությունները ներկայացնել: Հայտարարագրի վերջնական տեքստը մեղմացվել է: «Անվտանգության խորհուրդը խստորեն դատապարտել է» արտահայտությունը փոխարինվել է «խստորեն պարսավում է» արտահայտությամբ: Մինչ հայտարարագրի ընդունումը ԱԽ-ի 15 անդամներ լսել են Կուբայի դեսպանին, որը պնդում էր, թե շաբաթ օրը Կուբայի փախստականների երկու փոքրիկ ինքնաթիռները վայր գցելը գործողություններ: Կուբան հայտարարել է, որ ինքնաթիռները խախտել են իր ջրային տարածքը: Միացյալ Նահանգները մերժում է դա: Կուբան նաեւ մեղադրում է Միացյալ Նահանգների, կուբացի փախստականների խմբավորումներին ահաբեկչական գործողությունները իրականացնելու մեջ: ՄԱԿ-ի, ԱԽ-ի հայտարարագիրը հիշեցրել է քաղաքացիական օդանավերի դեմ զենք կիրառելու արգելքի մասին միջազգային օրենքը եւ հետաքննություն վարելու խնդրանքով դիմել է Մոնրեալի քաղաքացիական ավիացիայի կազմակերպությանը:

Ժիրինովսկին շնորհավորում է Կաստրոյին

ՄՈՍԿՎԱ, 27 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՏ-AFP: Ինչպես հայտնեց Ինտերֆաքս գործակալությունը, Վլադիմիր Ժիրինովսկին շնորհավորել է Կուբայի առաջնորդ Ֆիդել Կաստրոյին այն բանից հետո, երբ Կուբայի օդային ուժերի կողմից խփվել էին ԱՄՆ-ում գրանցված երկու քաղաքացիական ինքնաթիռներ: «Դա մի նոր հաղթանակ է զզվելի ամերիկյան ագրեսիայի նկատմամբ», ասել է Ժիրինովսկին Կաստրոյին հղած ուղերձում, որը տարածել է իր ղեկավարած Լիբերալ դեմոկրատական կուսակցությունը: Ժիրինովսկին, որն ըստ հասարակական կարծիքի հարցման արդյունքների, նախագահական ընտրություններում զբաղեցնում է երկրորդ տեղը (հավաքելով 12 տոկոսը), ասաց, թե հինգշաբթի օրը մեկնելու է Տիրանայի Լիբիայի առաջնորդ Քադաֆիին հանդիպելու համար: «Ես հույս ունեմ, որ կգա այն ժամը, երբ մենք գնդակահարենք Քադաֆիին, Հյուսիսային Աֆրիկայի նախագահի Նելսոն Մանդելան, Դոկ. դրանց Ֆիդել, եւ ես, կկազմակերպենք նոր լոր սեղանի շուրջ եւ կքննարկենք Ամերիկայի բռնապետությանը դիմակայելու մյուս միջոցները», ավելացրել է Ժիրինովսկին: Նա իր շնորհավորանքի ուղերձն ուղարկել էր մինչեւ ԱՄՆ նախագահ Քլինթոնի ԱՄՆ-ի ինքնաթիռները կործանելու համար Կուբայի դեմ պատժամիջոցներ հայտարարելը: Ան գյալ հինգշաբթի օրը նա շնորհավորել է Հանրապետական կուսակցության կողմից ԱՄՆ-ի նախագահի պաշտոնի համար առաջադրվող թեկնածու Պատ Բյուքենենին Նյու Հեմփշիր նահանգում նախագահական ընտրություններում հաղթանակ տանելու առթիվ: Նա հույս հայտնեց, որ երբ [illegible] երկու նախագահներ դառնան իրենց երկրներում, ապա համատեղ միջոցներ կձեռնարկեն հրեաների դեմ, այնինչ Բյուքենենը երեկ հայտարարել էր, որ ինքը ատում է Ժիրինովսկուն եւ նրա կազմակերպության հետ առնչություն ունենալու ցանկություն չունի:

digitised by A.R.A.R.@

ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ

Ղարաբաղը պատրաստ է հանձնել բոլոր ռազմագերիներին

Սկիզբը էջ 1

Ա. Ղարությունյանը հայտարարեց, որ ԼՂՀ-ն կատարում է բոլոր համաձայնագրերը, այդ թվում ԿԽՄԿ-ի հետ՝ ռազմագերիներին այցելելու ազատ՝ ռեժիմի մասին: Նույնը հաստատեց ԼՂՀ ռազմագերիների հարցերով հանձնաժողովի նախագահ Ալեքսանդր Աղասարյանը: Նրա խոսքերով, ԿԽՄԿ ներկայացուցիչներն իրենք բազմիցս հաստատել են, որ ռազմագերիներին այցելելու հարցում իրենց համար ԼՂՀ-ում երբեք խնդիրներ չեն առաջացել, ինչպես որ հանրապետությունում իրենց առաքելությունն իրականացնող միջազգային որեւէ այլ կազմակերպությունների համար:

Ինչ վերաբերում է գերիների ազատ արձակման խնդրին, ապա, Աղասարյանի խոսքերով, վերջին ժամանակներս ղարաբաղյան կողմից միակողմանի կարգով ազատ է արձակվել ավելի քան 20 մարդ: Սակայն, ի պատասխան ադրբեջանական կողմը չի ազատել եւ ոչ մի ռազմագերու, ավել է, թե պատրաստակամություն չի ցուցաբերել բանակցելու ռազմագերիների փոխանակումն ավարտելու հարցում: Ադրբեջանական կողմը շարունակում է պահել 28 հայերի: Ղարաբաղյան իշխանությունները նրանց համարում են ռազմագերիներ, բայց, ադրբեջանական կողմի տվյալների համաձայն, նրանցից 24-ը իրենց պատիժը կրող քրեական հանցագործներ են:

Հայաստանը ադրբեջանցի վերջին ռազմագերուն ազատ է արձակել դեռեւս 1995 թվականին:

Հենց այսօր Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունը պատրաստ է Ադրբեջանին հանձնել բոլոր ռազմագերիներին, սակայն չգիտի, թե ում հանձնի, փետրվարի 26-ին «Ազատություն» ռադիոկայանի թղթակցին հայտնել է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության նախագահի մամլո քարտուղար Ալեքսանդր Գրիգորյանը: Բանն այն է, որ Ադրբեջանի իշխանությունները չեն ցանկանում անմիջական հարաբերություններ հաստատել Արցախի հետ, են պնդելով, որ դա կնշանակի իբրեւ Լեռնային Ղարաբաղի անկախության ճանաչում: Եւ համապատասխան խնդրանքով դիմում են Հայաստանին, որն էլ իր հերթին, ինչպես հայտնի է, չի պատերազմում Ադրբեջանի հետ, ուստի եւ ղարաբաղյան ռազմաճակատներում գերված ադրբեջանցիների հետ առնչություն չունի:

Ըստ Ա. Գրիգորյանի, պատերազմական գործողությունների սկսվելուց ի վեր Լեռնային Ղարաբաղը Ադրբեջանին է փոխանցել ընդհանուր առմամբ 327 ռազմագերի եւ տարագիր անձ, այդ թվում՝ 208-ին միակողմանի, որպես բարի կամքի դրսեւորում: Իսկ Ադրբեջանը այդ նույն ժամանակահատվածում արցախցիներին չի վերադարձրել ոչ մի ռազմագերի կամ պատանդի: Նույնիսկ այն 54 հոգին, որոնց մասին ադրբեջանցիները երբեմն հիշում են, հենց Ադրբեջանի համապատասխան անձանց վկայությամբ, Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության հետ առնչություն չեն ունեցել: Նրանք պարզապես հայ են եղել եւ հիմնականում առեւանգվել են Ռուսաստանի տարածքից:

ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

Փաստաբան Ռ. Սահակյանն ամբաստանյալ Ա. Արծրունուն ուղղված հարցումներով նաեւ վերջ դրեց այն առասպելական վիճակին, որով Հրանտ Մարգարյանն ու Արմեն Արծրունին պայմանավորել էին իրենց ցուցմունքներ տալը: Փաստաբանը Ա. Արծրունուն ուղղված հարցումներով փորձեց ճշտել, թե նրա որ ցուցմունքին հավատ ընծայել, նախաքննության ժամանակ տվածի՞ն, երբ հայտնել է, որ Հրանտ Մարգարյանը տեղյակ է սպանություններից,

յով, թե «լեզուն» իրենը չէ: «Օրագիրը» կրկին դատահանձնելու վերաբերյալ սակայն նա կարծիք չհայտնեց, ասելով, որ ինքնապաշտպանության հետագա քայլերը դեռեւս չի որոշել: Միաժամանակ ավելացրեց, թե լավ չի հիշում «Օրագրի» բովանդակությունը եւ չի կարող ասել՝ դա կօգնի՞ Հ. Մարգարյանի անմեղությունն ապացուցելուն: Ա. Արծրունին սակայն շարունակեց պնդել, որ համակարգչային նյութերը, որոնք իր տնտեսական գործունեությանը չեն վերաբերում, իրենը

«ԴՐՈ» ԴԱՏ

Ա. Արծրունին մեկընդմիշտ հերքեց Հրանտ Մարգարյանի մեղսակցությունը «Դրոյին»

Ամբաստանյալները հստակեցրին իրենց տեսակետը

դրանք կատարվել են իր համաձայնությամբ, որ նա է ղեկավարել ապահովական խորհուրդը ու նրա կազմում ստեղծել «Դրո» կառույց, ապահովական խորհուրդն էլ ստեղծվել է ՀՅԴ ղեկավար մարմնի կողմից, թե՞ դատարանում ասվածին, երբ հերքեց նախորդները, ասելով, որ դրանք նախաքննական մարմնի ճնշման արդյունքն են եւ իրականությանը չեն համապատասխանում: Արծրունին ընդգծեց վերջին միտքը. «Դատարանում տված ցուցմունքներս ճիշտ են, այլապես չէի տա»: Ա. Արծրունու պատասխանը լսելուց հետո, Հրանտ Մարգարյանը հայտարարեց, որ ինքը երկու օրվա ընդմիջումը կօգտագործի իր 55 էջանոց գրավոր ցուցմունքը վերանայելու համար եւ մարտի 1-ին պատրաստ է ցուցմունքներ տալու, արդեն լինել «բաց խաղաքարտերով», ինչպես ավելացրեց նրա պաշտպան Ռ. Սահակյանը:

Վերջինս ամբաստանյալ Արծրունու զեկույցներից մեկի համար նշանակային փորձաքննություն պահանջելու համաձայնությունն ստացավ, որից նա հրաժարվել էր, ասե-

չին: Հաստատեց, որ «Միջազգային ներուժ» կազմակերպությանն ուղղված թղթերն իր կողմից է գրվել եւ բովանդակությունը համապատասխանում է իրականությանը:

Նախագահողը փորձեց ճշտել նաեւ մյուս ամբաստանյալների տեսակետը՝ պատրա՞ստ են ցուցմունք տալու, թե՞ ոչ, քանի որ նախորդ օրն այդ նպատակով ոմանց պաշտպանների հետ տեսակցելու հնարավորություն էր ընձեռել: Կես ժամվա տեսակցությունն էլ երեկ դատարանում տրվեց, բայցեւայնպես ամբաստանյալներ Ա. Գրիգորյանն ու Ա. Զաքարյանը տեղեկացրին, թե մեկընդմիշտ հրաժարվում են ցուցմունքներ տալուց, այնպես եւ հարցերին չեն պատասխանի եւ իրենց մեղավոր չեն ճանաչում: Իսկ ամբաստանյալներ Ա. Մնջոյանն ու Հ. Մկրտչյանը հայտնեցին, թե ցուցմունք կտան վերջում, երբ պարզ դա, թերեւս նախագահողն հայտնեց, որ արդեն վերջն է, եւ ինքը պատրաստվում է պաշտպանական կողմի հետ ճշգրտել վերջին գործողությունները:

ՍԱՌԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

ՍՊԱՍԱՐԿՈՒՄ

Մասնագիտացված խանութներում սպասարկման բարձր մակարդակ

Հանրապետության որոշ շրջաններում արդեն սկսել են գործել գյուղտեխնիկայի խանութներ, որոնք ցուցահանդես-վաճառքի միջոցով կներկայացնեն «Հայագրոսպասարկում» միավորման արտադրանքը: Մասնագիտացված խանութներում կվաճառվեն գյուղատնտեսական աշխատանքների համար անհրաժեշտ պարագաներ:

Կտեղադրվեն նոր լցակայաններ

Գյուղմեքենաները դիզվառելիքով, բենզինով եւ քսայուղերով ապահովելու նպատակով հանրապետության շրջաններում շուտով կտեղադրվեն ստացիոնար «Ագրոսպասարկում» կոչվող լցակայաններ: Ավտոճանապարհներին տեղադրված ցուցանակները կհիշեցնեն մոտակայքում լցակայանի գտնվելու մասին: Աշխատանքներն իրականացնում են լայն թափով, արդեն սկսվել է նյութատեխնիկական արժեքների եւ վառելանյութի ներկրումը:

ԱԳՐՈՊՐԵՍ

«Փարոս-2». 30 հազար մարդ ներկայացրել է կեղծ տվյալներ

ԵՐԵՎԱՆ, 26 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: 30 հազար մարդ «Փարոս 2» ծրագրի շրջանակներում կերոսին ստանալու համար գրանցվել է երկու եւ ավելի անգամ: Դեպք է եղել, երբ միեւնույն մարդը գրանցվել է 6 տեղում: Այս խախտումները բացահայտվել են սոցիալական ծառայությունների աշխատակիցների կողմից Երեւանում, Աբովյանում, Բյուրեղավանում եւ [illegible] գոտում փախստականների սոցիալական դրության մասին տվյալները ստուգելու ընթացքում:

Ինչպես հաղորդեց սոցիալական ապահովության, զբաղվածության, բնակչության տեղաշարժի եւ փախստականների գործերի նախարարության սոցիալական ծառայությունների վարչության բարեփոխումների բաժնի պետ Աստղիկ Մինասյանը, այն փախստականները, որոնք իրենց սոցիալական կացության մասին ներկայացրել են աղավաղված տվյալներ, հանվել են կերոսին ստացման ցուցակներից: Սահմանված կանոնների համաձայն, նրանք առնվազն մեկ տարի զրկված կլինեն նաեւ մարդասիրական այլ օգնություն ստանալու իրավունքից:

Ա. Մինասյանը նշեց, որ «կեղծ» սոցիալական անձնագրերի հանձնումը կատարվում է սոցիալական ծառայությունների աշխատակիցների միջոցով, որոնք անփութության կամ փախստականների հետ պայմանավորվածության արդյունքում փախստականական անձնագրում չեն դնում գրանցման վերաբերյալ համապատասխան դրոշմը, ինչպես նաեւ բնակչության որոշ մասի մոտ փախստականական մի քանի անձնագրերի առկայության հետեւանքով:

Մարտը տաք կլինի

ԵՐԵՎԱՆ, 27 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Համաձայն Հայաստանի հիդրոօդերեւութաբանական կենտրոնի գնահատումների, մարտ ամիսը սովորականից մի փոքր ավելի տաք կլինի: Ինչպես Արմենպրեսի թղթակցին հայտնեց օդերեւութային ջրօդերեւութաբանական կենտրոնի պետ Ալբերտ Թառոյանը, Երեւանում ամսական միջին ջերմաստիճանը մոտավորապես 1 աստիճանով բարձր կլինի եւ կհասնի +6,5 աստիճանի: Ինչպես ցույց են տվել հետազոտությունները, վերջին 100 տարվա ընթացքում Երեւանում մարտի միջին ամենաբարձր ջերմաստիճանը եղել է 20, իսկ ամսվա վերջին մինչեւ 27 աստիճանի: Գարնան առաջին ամսին սպասվող տեղումների քանակը նորմայից բարձր կլինի, չնայած մարտը, ինչպես միշտ, անձրեւային չի լինի:

ԵՐԵՎԱՆ

Վ. Հովհաննիսյանի եւ այլոց դատավարությունը Գերագույն դատարանի դահլիճում

Տեղադրվել է երեք խարագեղ

Վահան Հովհաննիսյանի, Մանվել Եղիազարյանի եւ եւս երեք տասնյակ անձանց նկատմամբ հարուցված քրեական գործի դատավարության վայրը մինչեւ վերջերս ճշգրտված չէր, եւ դրա հետ կապված զանազան պատմություններ էին շրջում: Տեղը չէր ճշտվել անգամ տնօրինական նիստում, պատճառը մեղադրյալների թվակազմի մեծությունն էր, որից ենթադրվում էր, որ դատավարությունը կանցկացվի հենց Նուբարաշենում: Դատավարությանը հատված օրեր են մնացել եւ Գերագույն դատարանի երկրորդ հարկի դահլիճներից մեկում, «Դրոյի» հարեւանությամբ արդեն տեղադրվել են ամուր ճաղաշարերով եւ հուսալի փականներով երեք խարագեղեր (վանդակներ): Նրանցից յուրաքանչյուրում, ըստ մեզ հասած լուրերի, առանձնացվելու են մեղադրվող երեք տարբեր խմբավորումներ, որոնք իրարից անկախ «դավադրություն էին ծրագրել» (ըստ պաշտոնական հաղորդագրության):

Դատավարությունը կսկսվի մարտի 5-ին, սակայն բոլոր տվյալները խոսում են այն մասին, որ այն, ամենայն հավանականությամբ, կընդհատվի մեկ ամսից ավելի ժամանակով, մինչեւ «Դրոյի» դատավարության ավարտը:

ԱԳՆ, Հայկոմկուս, Սահմանադրական դատարան

Այն մասին, որ շատ շուտով Հայաստանի արտգործնախարարության Բաղրամյան 10 հասցեով զբաղեցրած շենք կտեղափոխվի նորաստեղծ Սահմանադրական դատարանը, մամուլում որոշ հիշատակումներ են եղել: Բայց ինչպես հայտնեցին ՀՀ ԱԳՆ մամուլի ծառայությունից, ինչ-ինչ պատճառներով շենքային տեղափոխումները հետաձգվում են: Արտգործնախարարությունն իր հերթին պատրաստվում է զբաղեցնել կամ Միությունների տան (Հանրապետության հրապարակ), կամ էլ գյուղատնտեսության նախարարության շենքերը: Երկրորդի դեպքում, գյուղնախարարությունը կտեղափոխվի պարենի եւ մթերումների նախկին նախարարության շենքը: Իսկ արտգործնախարարության շենքում դեռեւս պաշտոնապես գրանցված է մնում Հայաստանի կոմունիստական կուսակցությունը: Թե հետագայում Կոմկուսն ու Սահմանադրական դատարանն ինչպես կհամատեղեն միեւնույն հասցեի գոյությունը, կպարզվի հետագայում: Բայց որ նախկին իշխող կուսակցությունն ու արտաքին գերատեսչական հաստատությունը գոյատեւում են առանց միմյանց խանգարելու, փաստ է:

24-ժամյա էներգամատակարարումը բացառված չէ, եթե...

Երեկ ՀՀ էներգետիկայի նախարարությունում կայացած խորհրդակցությունում քննարկվեցին եվրամիության ծրագրով իրականացվող էլեկտրամատակարարման խնդիրներ: Նշվեց, որ անվճար էլեկտրաէներգիայի, ինչպես նաեւ դրանից դուրս սպառվող հոսանքի վճարումների ձեւակերպումն ընթանում է չափազանց դանդաղ: Սպառողները դժվարությամբ են ներկայանում խնայդրամարկղներ, ներկայանալուց հետո էլ ներկայացնում են հավաստի՝ անվճար էլեկտրաէներգիայի քանակից քիչ տարբերվող ցուցմունքներ: Վճարումների ձեւակերպումները երբեմն ձգձգվում են նաեւ էլեկտրացանցի ներկայացուցչի տեղում չլինելու պատճառով:

Էներգետիկայի նախարարությունը տեղեկացնում է, որ երկժամյա էներգամատակարարումը երեւանում կշարունակվի մինչեւ մարտի 3-ը՝ մարտի 1-ի փոխարեն (ինչպես տեղեկացրել էինք մեր թերթի նախորդ համարում), իսկ անվճար էլեկտրաէներգիայի ձեւակերպումը՝ մինչեւ մարտի 25-ը: Գրաֆիկից դուրս, ընդհուպ մինչեւ 24 ժամյա մատակարարում, կախված վճարումների չափից, կկատարեն շրջանների էլեկտրացանցային պետական ձեռնարկությունները:

Լ. Պ.

Պետական ունեցվածքի խոշոր հափշտակություն Գուգարքում

ԵՐԵՎԱՆ, 26 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: ՀՀ տրանսպորտի եւ հաղորդակցությունների նախարարության թունելաշինարարության Գուգարքի բրիգադի պահեստում փետրվարի 6-ին պահեստապետ Պավել Ղալբյանը հայտնաբերել է 48 կգ անագի կորուստ, ինչի մասին հայտարարել է ՆԳ շրջանային բաժին: Այդ կապակցությամբ փետրվարի 9-ին ՆԳԵԲ աշխատակիցների կողմից կալանվել է բրիգադի անդամ Ասլանազ Սարգսյանը, որի բնակարանում խուզարկության ժամանակ հայտնաբերվել էին 48 կգ անագ, էլեկտրապայթուցիչներ, բիքֆորդյան քուղ, ռազմամթերք եւ երկու որսորդական հրացան: Պահեստից գողացվածի որոշ մասը հայտնաբերվել է նաեւ բրիգադի մեկ այլ անդամի՝ Ռաֆիկ Սողոմոնյանի բնակարանը խուզարկելիս: Իսկ բրիգադի պայթեցնող Վլադիմիր Գեւորգյանը 18 կգ անագը փոխանակել էր 200 կգ կարտոֆիլով: Ընդհանուր առմամբ առգրավվել է մի քանի տասնյակ կգ անագ, մոտ 200 մետր բիքֆորդյան քուղ, ավելի քան 1000 էլեկտրապայթուցիչներ եւ այլն:

Փաստի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ, կալանքի են վերցվել բրիգադի չորս անդամներ:

Հայտարարություն

Ի գիտություն Երեւանի թիվ 8 ընտրատարածքի ընտրողների:

Ազգային ժողովի պատգամավոր Ռուբեն Հակոբյանի գրասենյակից հայտնում են, որ այսուհետեւ թիվ 8 ընտրատարածքի բնակիչները կարող են հանդիպել իրենց պատգամավորի հետ յուրաքանչյուր ամսվա 2-րդ եւ 4-րդ հինգշաբթի օրերին հետեւյալ հասցեով՝

Հանրապետության փողոց 73 (նախկին Ալավերդյան), թիվ 114 դպրոց, առաջին հարկ, դպրոցի տնօրենի առանձնասենյակում:

Ընդունելության ժամերը 15:00-ից մինչեւ 19:00:

Ռուբեն Հակոբյանի պատգամավորական գրասենյակ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության 5 տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ՝
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 562941, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագրի տեղակալ
ՍԱՄՎԵԼ ԳԻԼԱՆԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841
[illegible]
Apple Macintosh
համակարգչային շարվածք
«Ազգ» թերթի
[illegible]
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian St.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

տեղական

Յուրաքանչյուր նոր հանդիպում վարչապետի հետ սոնն է լրագրողների և լրատվության հետ կապը չկարգած ՀՀ խորհրդարանի համար, և վերջին առայժմ այդ տեսակետից բացառություն չէր։ Թվերի և տոկոսների [illegible] ... ԽՍՀՄ [illegible]

[illegible]

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Առա՛ջ, դեպի վճարումներ

Վարչապետ Հրանտ Բագրատյանի ուրբաթ օրը տված մամլո ասուլիսը լայն արձագանք է գտել ընթերցողների և հեռուստադիտողների շրջանում, ընդհանրապես բացասական։ Այդ են վկայում խմբագրությունում հաղափացիներից ստացվող հեռախոսազանգերը։ Մեծ մասը զարմացած է, որ ինքը չի զգում բարեկեցիկների այդքան մեծ 80 տոկոսի շրջապատում, շատերն են տարակուսանքի մեջ, թե ո՞ւր են անհետացել նույնիսկ կես կիլոգրամ մսի հոտ չեն կարողանում գնել, իսկ ոմանք էլ հաստատես տնային տնտեսուհիները վախեցած են, ախր նրանք բառացի են հասկացել վարչապետի այն խոսքը, թե գնացել էլեկտրաէներգիայի պարտքի դիմաց ձեր կահույքը բերել տվեք։ «Ո՞նց թե, ասում էր մեզ զանգահարած տնային տնտեսուհիներից մեկը, 30 տարի պահած-փայփայած սերվանտը տանեն իրենց տա՞ն»։ Վրդովված են նաև լրագրողները, որոնք գտնում են, որ իրենք արժանի չէին վարչապետի... հարգանքին։ Սորեւ մեր աշխատակցի արձագանքը։

[illegible]

հասկանալու չվճարումների օրերը ահազնացող խնդրի արմատները այն մասյնությամբ, թե էլեկտրաէներգիան, ջուրը, կենցաղային ծառայությունները, տրանսպորտը ոչ թե ապրանք են, որոնց համար, ինչպես մսի կամ դասերի, պետք է վճարել, այլ երկնից անվճար թափվող մանանա։ [illegible]

[illegible]

Վարչապետը, ինչ խոսք, 1996 թ. առաջնայի «լուրջ առաջադիմությունը» և 1997–1998 թթ. նախատեսված բումը, մեր նախկին հուսալի ձեռքերում է։ Մինչ այդ... առաջ, դեպի վճարումներ, նախ երկար չի սպասի։

ԱՆՆԱ [illegible]

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Շահե՞ր, թե սպառողների շահեր

Առեւտրի, սպասարկումների եւ զբոսաշրջության նախարարի առաջին մամլո ասուլիսի ժամանակ առիթ ունեցանք տեղեկանալու, որ ընթացիկ փետրվար ամսից կգործի Պետտեսչությունը։ Միաժամանակ պրն. Մելքոնյանը հայտնեց, որ նախարարությանը կից կգործեն 10 խորհուրդներ կամ հասարակական կազմակերպություններ։

Սպառողների միությունը, որ գործում է 1993 թից, հավանաբար կդառնա դրանցից մեկը։ Միաժամանակ նա գերբռ կլինի Պետտեսչության (որի անունն ու կանոնադրությունն առ այսօր հաստատված չեն) մոդելով հասարակական կազմակերպություն։ Այդ մասին մեզ տեղեկացրեց միության նախագահ պրն. Օհանյանը։ Նրանք, անշուշտ, կհամագործակցեն թե նախարարության, թե հիշյալ գերատեսչության հետ։ Կնքված է համագործակցության պայմանագիր, եւ մշակվել է մեկ տարվա միասնական ծրագիր։ Այդուհանդերձ, Սպառողների միությունը միտում չունի պետական կառույց դառնալու եւ կշարունակի մնալ հասարակական կազմակերպություն։ Միայն խանդավառության վրա հիմնված 1,5 տարվա աշխատանքից հետո ֆինանսական խորդություններ եւ բարոյական աջակցության որոնման ճանապարհին նրանք հանդիպեցին «Եվրասիա» հիմնադրամին։ Ներկայացված ծրագիրն արժանացավ հիմնադրամի աջակցությանը։ Միությանը տրամադրվեց շնորհ՝ 22 հազար 261 ԱՄՆ դոլլարի չափով։ Ծրագիրը նախատեսում է միության երեք իրավական, փորձագիտական եւ կապի ծառայությունների հզորացում, հանրապետությունում կոնցյումերիզմի (հասարակական շարժում, որը զբաղվում է բացառապես սպառողների շահերի եւ իրավունքների պաշտպանությամբ) գաղափարների տարածում, կազմակերպության ընդլայնում։ Սպառողների միությանն իր օժանդակությունը բերեց նաեւ ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալությունը (USAID)։ Միության 35 հոգանոց վարչությունում ընդգրկված են ակադեմիկոսներ, տնտեսագիտության դոկտորներ, հասարակական կազմակերպությունների, արտադրության, բիզնեսի ներկայացուցիչներ։ Պրն. Օհանյանը շեշտեց, որ զարգացած երկրներում կան սպառողի իրավունքների պաշտպանության խնդիրներով զբաղվող ամբողջ նախարարություններ։ Իսկ ԱՄՆ Սպառողների հասարակական կազմակերպությունը ավելի քան 14 հազար հաստիքային աշխատող ունի։ Տնօրենը հուսով է, որ առաջիկայում կազմակերպությունը ընդլայնված ցանց կունենա Հայաստանում եւ միության անդամ դարձող տասնյակ հազարավոր մարդիկ միասնական ուժ կդառնան։ «Մեկ դիվերսանտը, երբ նրա ճանապարհները չեն փակվում, այդ թվում եւ հասարակության կողմից, ընդունակ է չար խաղ խաղալ հազարամյակների միջով անցած մեր ժողովրդի հետ։ Այս ապարեզը այսօր Հայաստանում ամենախոցելին, վտանգավորը եւ չգիտակցվողն է»։ Միությունը կայացման դժվար ճանապարհ է անցել։ Աջակիցներ փնտրելիս նրանք հաճախ էին անտարբերության դեմ հանդիպում։ Մեծ մասը հարցը դիտարկում էր միայն սեփական շահի տեսանկյունից։ Փետրվարի սկզբից արդեն ստացվել են «Եվրասիայի» տրամադրած գումարները, եւ միությունը ձեռնարկել է գրասենյակի ձեռքբերման ու աշխատակիցների հավաքագրման նախապատրաստական աշխատանքները։ Իսկ ինչո՞ւ է իրավական վերահսկումը եւ ուրիշ նոր կազմակերպությանը կհաջողվի ազդել շուկայի վրա։ Նրանք նախ առաջ մտադիր են աշխատանք ծավալել հոգեբանական անտարբերության արգելքները վերացնելու ուղղությամբ։ Որովհետեւ մարդիկ օժանդակեն միջավայրին հակազդող ուժերի վերացմանը։ Դրա համար նրանք մեծ ծավալով կօգտագործեն զանգվածային լրատվության միջոցները, կունենան սեփական մամուլ եւ ռադիոհեռուստաժամ։ Որովհետեւ յուրաքանչյուրը հասկանա, թե ինչ է անհրաժեշտ իր ընտանիքի անվտանգության համար։ Շուկան միշտ չէ այլընտրանք առաջարկում։ Եւ միշտ չէ, որ այլընտրանքը համընկնում է մարդու հնարավորություններին։ Անորակ կամ ժամկետանց ապրանքները վտանգավորության տարբեր աստիճաններ ունեն։ Ի վերջո, բոլորս գիտենք, որ այս մեծ աշխարհում, որից Հայաստանը ներմուծումներ է կատարում, կան շատ հնարավորություններ։ Եւ պետք է բոլոր տեղ որեւէ մեկին գայթակղվել ինչ որ ֆիրմայի անունով, բայց ցրի գին ու ներդրող արտադրանքով։ Տեսադաշտից դուրս պետք է մնա նաեւ հանրապետության ներսում արտադրվող տեսականին։ Միության գործունեության մի այլ շերտը պետական կառույցների մասին, իսկ նրանց անհետեւողական աշխատանքի դեմքում կանոնակարգով դատական գործ հարուցելու իրավունք է վերապահված։

Միությունը ծրագրում է հետագայում ունենալ սեփական լաբորատորիա։ Իսկ հիմա դեռ դա բանկի հանձնել է, կօգտվեն փձարովի լաբորատորիաների ծառայությունից։ Հնարավոր թյուրիմացություններից խուսափելու համար ապրանքների փորձաքննության անաչառ ներկա կլինեն կազմակերպության մասնագետները։ Սպառողների միությունն իր աշխատակիցները կունենա նաեւ մաքսային, կարանտինային եւ վերահսկող այլ ծառայություններում։ Մնում է միայն ցանկանալ, որ նրանց ջանքերն իսկապես ազնիվ եւ անկաշառ լինեն։

[illegible]

ԿԱՆԱՉ ԳՈՏԻ

«Հայանտառի» հոգատար զարունը

800 հա-ի վրա կվերականգնվեն անտառային կուլտուրաները

Ձմեռը կարծես թե անցավ, երբ անտառներն էլ լինեն, առանց ասելիքի չէ։ Այսպես թե այնպես, մարդիկ հայտնվեցին զարնան շեմին ու բերկրանքով ընդունեցին։ [illegible]

[illegible]

զանգվածների կվերականգնվի 800 հա-ի վրա, Սեւանի ավազանում, Երեւանի շրջակայքում, Գուգարքում, Հրազդանում եւ մյուս շրջաններում։ Հիմնականում կկատարվի անտառային կուլտուրաների տնկում։

[illegible]

Յ. Ս.

ԱՅՍՔՍ
Միջազգային տուրիզմ
Հունաստան, Սիրիա, Կիպրոս, Եգիպտոս
և այլ երկրներ
Ավիատոմսերի վաճառք
Սանկտ Պետերբուրգ, Եկատերինբուրգ, Նովոսիբիրսկ,
Մոսկվա, Ռոստով, Աշխաբադ, Սոչի, Խարկով, Կրասնոդար
և ԱՊՀ 30-ից ավելի քաղաքներ, Դուբայ, Փարիզ,
Աթենք, Բեյրութ, Թեհրան, Հալեպ, Ամստերդամ, Սոֆիա
[illegible]
ԲԵՌՆԵՐԻ ՓՈԽԱԴՐՈՒՄ ԲՈԼՈՐ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՎ
Երևան, Պուշկինի փ. 43/ա, հեռ. 53-69-44, 52-45-64

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

[illegible]

ՖԻԴԱՅԻՆԵՐ

Զինվորական օրենքը պետք է գործադրել անշեղորեն

Դարասկզբին պետականությունից զուրկ մեր ժողովրդի զավակները կռվի դաշտում, թշնամու հետ անհավասար պայքարում, փառահեղ հաղթանակներ են տարել ոչ միայն անձնական խիզախության, այլեւ կարգապահության շնորհիվ: Զինվորական օրենքին անտրտունջ ենթարկվելը, մանավանդ մեր դարի զանգվածային զորաշարժերի պայմաններում, հաջողության եւ առավել եւս ռազմական հաղթանակի կարեւոր պայմաններից է:

1906 թ. ամռանը Գեւորգ Չաուշը Վանի ազգային գործիչներին հղած նամակներից մեկում, նկարագրելով Տարոնի ժողովրդի ծանր կացությունն ու հալածանքները եւ ակնարկելով ֆիդայիների շարքերում բույն դրած երկպառակությունը, գրում է. «Այսօր կամ վաղը ես պիտի սպանվեմ... ճամփեցեք մեկը, որ այս ժողովրդին գլուխ կանգնի»: Վանի ազատամարտի առաջնորդները հարմար են համարում Ռուբեն Տեր Մինասյանին ուղարկել Տարոն:

Հայաստանի մեջ Տարոն գավառն առանձնահատուկ տեղ ունի: Իզուր չէ, որ Նժդեհի ստեղծած «Ցեղակրոնի» գաղափարախոսության հավելումը հանդիսացավ «Տարոնականությունը», երբ Ռուբենին հետեւելով Հայաստանը պատկերացնենք իբրեւ հսկա մի վանք, որի գմբեթը Արարատյան երկիրն է իր Սասուններով, ապա Տարոնի աշխարհը վանքի խորանն է, ուր Բագրատունիներն ու Մամիկոնյանները վանքին հաղորդել են իմաստ ու հոգեկան ուժ:

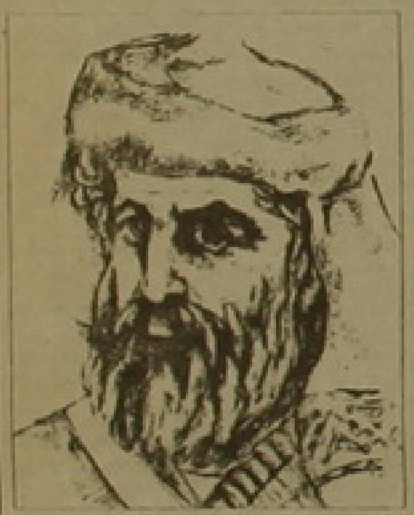

Սպաղանաց Մակար

«Երբեք չեմ մոռանա այն վեհ տպավորությունը, զոր ստացանք Մշո 100 վերստի չափ երկարող եւ մշուշով ծածկված ընդարձակ դաշտէն: Ամպերի ծովը, գրում է Ռուբենը, արեւին բարձրանալուն հետ ծխանին սկսավ չքանալ, տեղի տալով կանաչ ծովի մը, որ չորս կողմերէն շրջապատված էր սեւ եւ սպիտակ լեռների շղթով: Ահա ծեր դիմաց, դեպի արեւմուտք, դեպի հոն, ուր կխառնվեն Մեղրագետն ու Արածանին, կապույտների մեջ կերեւան Ողականի ու Գլակա լեռները: Իսկ Մեղրագետին զուգահեռ հարավէն կձգվէին Սասնա, Խութա բարձր ու մութ լեռները, Տավրոսի շղթան իր ծիրանկապույտով...»:

Այդ աշխարհն իր ծոցում ունի պահած Վահագնի ու Աստղիկի, Ս. Սահակի ու Մեսրոպի, իմաստասեր Դավիթ Անհաղթի եւ ըմբոստ Դալի Վահանների ու Մուշեղների պատկերները: Ուստի տարոնցի, սասունցի զինվորների հետ հաղորդակցվողը (Ռուբենի խոստովանությամբ) եռանդ կստանա հրացան վերցնելու, մի նոր լույս եւ սլանալու դեպի դաշտ, հարձակվելու, հարվածելու բռնավորներին եւ ի վերջո ամփոփվելու լեռների ծալքերի մեջ: Պատմագիրը տարոնցիներին համարում է երկարև մարդիկ, որոնք հմուտ են արկածների մեջ: «Տարոնցին ընդունակ է չնչին ուժերով հրաշքներ գործել: Նա համարձակ է ու հանդուգն, ինչպես գայլը գիշերատեն, արագ ու ճարպիկ՝ ինչպես բազեն: Ան համբերող չէ եւ յախուռն՝ սպառողական կռիվներ», նա անձնատուր լինելով ճակատագրին կանչում է «ինչ լինելու է՝ կլինի», ավելացնում է Ռուբենը: Ահա թե ինչու այդ երկիրը առավել հարազատ էր ֆիդայու հոգուն:

Սովարինցի անհաջող մարտից հետո ֆիդայիների որոշ շրջանակներում սառն վերաբերմունք կար Գեւորգ Չաուշի նկատմամբ: Մասնավորապես Դալվորի հետեւորդները պաշտպանում էին այն միտքը, թե պետք է վերջ տալ ֆիդայական խմբերին, զարկ տալ ժողովրդական լայն զանգվածների կազմակերպման գործին: Հարկ է գործնական քայլերի դիմել միայն այն պարագայում, երբ ժողովուրդը հասունացած է ու պատրաստ: Այս ուղղության պաշտպան էին Մշո դաշտի ժողովրդական գործիչներից շատերը եւ ֆիդայի խմբապետեր: Նրանցից ամենահեղինակավորը Մակարն էր, կարգ ու կանոնի ջերմեռանդ մի պաշտպան: Այս ծերունին հին ֆիդայի էր, որ իշխան լինելով, խիստ ազդեցիկ դեր ուներ մանավանդ սասունցի ֆիդայիների մեջ: Նա ըմբոստացել էր Գեւորգ Չաուշի դեմ, անտեսելով նրա գործերը: Մակարն անկեղծ էր իր խոսքում, պարզապես նա ապրում էր հին ավանդություններով, տարակարծությունները բնավ անձնական հիմք չունեին, այլ սկզբունքային էին: Գեւորգին նա մեղադրում էր ընկերների խորհուրդը չլսելու մեջ, որը պատճառ էր դարձել Սովարինցի կռվի անհաջողության: Նրան մեղադրում էր, որ չլսելով ընկերներին առանձնացել է: Մինչդեռ ժամանակին ինքը Գեւորգը, հակառակ էր Սերոբին, որ «ընտանիքով ֆիդայություն կըներ», որի պատճառով երկպառակություն էր ընկել ընկերների մեջ: Մակարը ըզգուշում էր, որ Գեւորգը շատ անգամ անզգույշ է՝ ձիով է շրջում, այնինչ ֆիդային անվտանգ մնալու համար պարտավոր է ոտքով շրջել: Գեւորգին որպես մեղադրանք առաջ էր քաշվում նաեւ թուրք բեկերին չափազանց վստահելը:

Այս երկպառակությունները վատ էին անդրադառնում ոչ միայն ֆիդայիների, այլեւ նրանց հետ կապված ժողովրդական զանգվածների վրա: Խմբապետերն իրենց հարաբերություններում այլեւս առաջվա պես պարզ ու շիտակ չէին: Պակասել էր ավանդական խոր հավատքը եւ հլու հնազանդությունը մեծավորի հանդեպ: Մակարի կողմնակից Ճենիկի Ղազարը, Ճենիկի Սամուկը, Չոլոն ու Գալոն, որոնք Գեւորգի հին ընկերներն էին, ի տես ժողովրդի անտեսում էին Գեւորգի հրամանները:

Ռուբենը, որ ընդամենը 24 տարեկան էր (բայց արդեն բազմափորձ ու հասուն այր) աշխատում է Մակարին դատել նրա իսկ զենքով, քանի որ Մակարը կարգ ու կանոնի անհրաժեշտությունն էր ընդգծում, ապա նա իրավունք չուներ հակամարտություն առաջ բերել իր գլխավորի՝ Գեւորգի դեմ, որը ճանաչված էր որպես ղեկավար. «Երբ դուք բոլորդ կսպանեք, թե այս երկպառակություններն կվնասեն ֆիդայական կյանքը, որոնք կտուժե միությունը եւ ժողովրդի հավատքը դեպի ֆիդային... ապա այս բոլորի պատճառ Սպաղանաց Մակարը պիտի պատժվի զինվորական կարգով իբր ըմբոստ իր ղեկավարին հանդեպ»:

Ոչ ոք չէր սպասում նման դաժան վճիռ, այն էլ 20 տարվա անձնուրաց կյանք վարած ալեհեր ծերունու հանդեպ. «Թե որ դուն Մակարն ես Սպաղանաց, որ 20 տարին ավելի զենք է շալակած, թե դու ես ֆիդայու պատվին ու կարգապահության նախանձախնդիրը, ապա հեր օրինակ, դու իսկ քո ձեռքովդ պիտի պատժվես, ուստի հանձնիր զենքդ ու ինձ հանձնվիր»:

Ականատեսի վկայությամբ, անտառի լռության մեջ ոտքի կանգնած Սպաղանաց Մակարը՝ բիկնեղ ու հաստաբուն չինարի նման, գլուխը խոնարհ եւ սպիտակով պատած, մեծ մեծ աչքերն արյունով լցված, վշտի ու կատաղության մի կերպ, «անձայն ձեռքերը կտանի կողքին եւ կխլե իր ատրճանակը, սպիտակ խենչալը, մոսին հրացանը՝ Գուրգենից հիշատակ, իր փամփուշտակալները՝ տասնյակ տարիներ պատվով պահպանած, կհանե բարձր զանազան մեկիկ մեկիկ եւ հանդիսական նայվածքով կբերե, կդնե Ռուբենի առջեւ: Ֆիդային զինաթափ է արված, դա դաժան պատիժ է՝ ավելի ծանր, քան մահը: Ահա թե ինչու Ճենիկցի Սամուկը, որին էլ էր վերաբերում այս դատավճիռը, կատաղի վագրի պես էր պահում իրեն: Եւ ամուր բռնած հրացանը, աղերսում է մի գնդակ արձակել իր ճակատին: Չի նայում են լինում Ղազարն ու Մրբինը: Անդրդվելի Ռուբենը հատուկ գրությամբ կարգադրում է զինաթափել Չոլոյին, որ կիսամեռ հիվանդ պառկած էր: **Զինվորական օրենքը պետք էր գործադրել անշեղորեն:** Եւ բոլորը են բարկվում են, հարգում է օրենքը, ֆիդայու ներքին կարգապահությունը:

Տեսարանը խիստ հուզիչ է եղել: Արտասվել է նաեւ Գեւորգը, որն այլեւս չդիմանալով, մոտենում է Մակարին, ողջագուրվում են:

Ոչ ոք չի փորձում վիճարկել վճիռը: Միայն մեկ ժամ անց Գեւորգ Չաուշը համարձակվում է ասել. «Եղածը եղած է, պատիժը բավ է, զենքերը դարձուր»: Սակայն Ռուբենը հասնելով իր նպատակին, այնուհանդերձ որոշ պա-

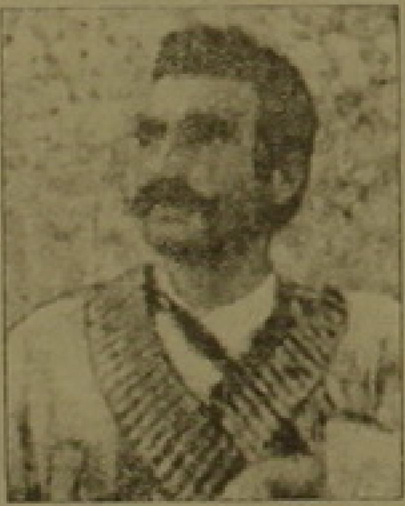

Գեւորգ Չաուշ

տիժ անխուսափելի է համարում, այն է՝ Մակարը երկու օր պետք է մնա առանց խենչալի, մյուսները՝ երկու շաբաթ, իսկ Սամուկն ամբողջ երկու ամիս ծոմյալ պիտի մնա: Բոլորը բավարարված են, քենը վերացած է, միությունը՝ վերահաստատված:

Ռուբեն Տեր Մինասյանը տարիներ անց, նաեւ հայկական առաջին հանրապետության ռազմական նախարար լինելուց հետո, նշում է, որ ֆիդայիներն նույնիսկ իրենց դեմքով տարբեր են հասարակ գյուղացիներից, թեեւ գրեթե բոլորն էլ գյուղացու զավակներ են: Թերեւս պատճառներից է, որ ֆիդայական կյանքը ոչ միայն դժոխային կողմ ունի, այլեւ բանաստեղծական, ռոմանտիկ երանգ՝ բնության փոփոխությունների բոլոր պահերին հաղորդակցվելու իր հնարավորություններով: Այդ մասին բազում հաճելի ու հիանալի էջեր կան Ռուբենի հուշագրություններում: Մարդ հենց առաջին հայացքից հակված է մտածելու, թե ֆիդայիները կամ այդ երկրացի չեն եւ կամ էլ հատուկ ընտրյալներ են ժողովրդական խավերից: Ռուբենի այս դիտողությունը էական է հետագա սերունդների համար, հայոց պատմության դաժան իրողությունը մի շարժում՝ ֆիդայություն, որի նշանակությունը միայն իր ժամանակին մեր ժողովրդին բերած նպաստը չէ, այլեւ նրա վերժամանակյա նվաճումները որպես ազգի լավագույն գծերի բանձրացում ու զարգացում, որպես բարոյական արժեք: Գիտնական Յու. Լոտմանը նկատել է, որ Ռուսաստանում դեկաբրիստ (պետության կողմից հետապնդվող) սովորույթի արժանավորությունը զգալի դեր է խաղացել ազգի բարձր խավերի բարոյական դաստիարակության գործում: Ավելին պետք է ասել ֆիդայական շարժման ունեցած դերի մասին հայոց ազգի պահպանման մեջ, մանավանդ որ ֆիդային հատուկ չէր կեղծ հեղինակության զգացումը, ե սնափառությունը: Նա կատարելապես է եղել նաեւ իր եղբայրների համար: Այս իմաստով մեր պատմության այդ փառավոր էջերի վերակենդանացումը հույժ արդիական խնդիր է:

ՍԱՐԳԻՍ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

[illegible]

Հայաստանի ընդերքը չպետք է դառնա ալան-թալանի օբյեկտ

Այն համաժողովրդական սեփականություն է

Հայաստանի Հանրապետության տնտեսության ատի ծանր վիճակը շատերը փորձում են հիմնավորել այն հանգամանքով, որ մեր արդյունաբերությունը համարյա ամբողջապես հիմնված է եղել Ռուսաստանից ու նախկին ԽՍՀՄ մյուս հանրապետություններից ներմուծվող հումքի վրա: Իսկ այժմ իբր շրջափակված ենք, հումք չենք կարող ներմուծել, հետեւաբար արտադրությունը նորմալ չի կարող գործել: Սա անկասկած անհիմն եւ շատ պարզունակ պատճառաբանություն է: Երբ փորձենք թեկուզ թռուցիկ հայացք ձգել միայն Երեւան քաղաքում գործող մի քանի տասնյակ տնտեսավարողներին, բազմաթիվ շուկաներին, արդեն սեփականաշնորհված նախկին պետական խանութներին եւ ամենուրեք սնկի նման աճած հազարավոր կրպակներին, զարմանալ կարելի է միայն, թե այդքան արդյունաբերական արտադրատեսակները, սննդամթերքը, բենզինն ու մյուս վառելիքատեսակները ինչպես են ներմուծվում շրջափակված մեր հանրապետություն: Ինչպես է, որ մասնավորները կարողանում են ամեն ինչ ներմուծել, իսկ պետությունը մեր հսկա գործարանների ու տասնյակ հազարավոր մասնագետների անգործությունը պատճառաբանում է շրջափակմամբ:

Ճշմարտությունն այն է, որ արտադրության կազմակերպման վճռական գործոնը ձեռներեցությունն է եւ սեփական ժողովրդի նկատմամբ անսահման հոգատարությունը:

Մեր հանրապետության տարածքում կան բնական հումքատեսակներ, որոնց օգտագործմամբ պետական մակարդակով կարող է ոտքի կանգնել մեր հանրապետության բյուջեի եկամտի համար: Սակայն դրանք [illegible] վիճակում են կամ ինչ-որ չափով, խոտոր ձեւով օգտագործում են անհատ ձեռներեցները:

Հայկական լեռնաշխարհում հայտնաբերված են գիտությանը հայտնի բոլոր հանքատեսակները:

Հայկական հանքերի մեջ կան այնպիսիք, որոնց օգտագործման համար չեն պահանջվում առանձնապես մեծ կապիտալ ներդրումներ, բարդ ու ծանր սարքավորումներ, հսկայական վառելիքաէներգետիկ պաշարներ, ինչպես նաեւ էկոլոգիական առումով անվտանգ են: Բայց դրանց ռացիոնալ օգտագործմամբ կարող է մեր տնտեսությանը բերել հսկայական օգուտ:

Մասնավորապես, մեր հանրապետության տարածքում հայտնաբերված են ագաթի, հասպիսի, վանակատի (օբսիդիան), [illegible] մարմարի, զանազան հազվագյուտ մարմարների, [illegible] եւ շատ այլ թանկարժեք ու կիսաթանկարժեք քարերի հանքավայրեր ու երեւակումներ: Որոնք բոլորն էլ անգնահատելի հումք են ոչ միայն ոսկերչական եւ թանկարժեք այլ զարդերի, այլեւ տեխնիկական հազվագյուտ նշանակության անհրաժեշտ սարքերի պատրաստման համար:

Հայկական լեռնաշխարհի նույն հազվագյուտ նվերներից է, որտեղ կան գեղարվեստական բարձր հատկանիշներ ու բազմազան գույներ ունեցող ագաթի հանքավայրեր: Առավել հայտնի են Իջեւանի, Տաշիրի, Գորիսի, Նոյեմբերյանի, Ստեփանավանի, Ալավերդու, Սիսիանի ու այլ շրջանների հանքավայրերը եւ երեւակումները: [illegible] հանքավայրերի շարքից առանձնացվում են Իջեւանի շրջանի Սարիգյուղի, ինչպես նաեւ Տաշիրի շրջանի Չանախչի հանքավայրերի ագաթի տեսակները:

Հազվագյուտ կարծրության եւ արտակարգ գեղեցկության հասպիսի հանքավայրեր ու երեւակումներ կան Նոյեմբերյանի, Հրազդանի, Իջեւանի, Սիսիանի, Արարատի եւ այլ շրջաններում:

Առավելապես մեծ են մեր հանրապետության տարածքում տարբեր գույների ու երանգների վանակատի պաշարները:

Այս հազվագյուտ ամրություն եւ կայունություն ունեցող քարատեսակը (ժողովուրդն այն անվանում է «սատանի եղունգ») դեռ անհիշելի ժամանակներից մեր նախնիները օգտագործել են ոչ միայն փորելու, այլեւ հատկապես կտրող եւ ուղղական գործիքներ, զենքեր պատրաստելու համար:

Չնայած մեծ կարծրությանը, վանակատը հատկապես տեխնիկայի ժամանակակից միջոցներով ցանկացած ձեւի [illegible] է, եւ դրանից արտադրվում են հազարավոր տեսակների կիսաթանկարժեք զարդեր, սպասք:

Հանրապետության ընդերքը հարուստ է նաեւ մարմարանման երեսպատման, զանազան հազվագյուտ մարմարների պաշարներով, որոնք նույնպես անգնահատելի հումք են [illegible] սեղանների, սպասքների, ժամացույցների հիմքերի, [illegible] ու շատ այլ տեսակների լայնորեն օգտագործվող իրերի արտադրության համար:

Հայկական [illegible] բնորոշվում է տարբեր ու գեղեցիկ գույների, երանգների, բնական նախշերի բազմազանությամբ եւ շատ բարձր է գնահատվում: [illegible] հայտնի են Արարատյան գոգավորության, Սեւանի ու Աղստեւի ավազանները:

Ցավոք, այս եւ վերը նշված թանկարժեք ու կիսաթանկարժեք հումքատեսակների օգտագործումը ինչպես նախկինում, այժմ էլ թողնված է բախտի քմահաճույքին:

Զարմանալի ու անհասկանալի է, թե ինչու մեր համաժողովրդական բնական այդ հարստությունը՝ թանկարժեք եւ կիսաթանկարժեք հումքատեսակների պաշարները (որոնք սեփականաշնորհման ենթակա չպետք է լինեն) թողնվել են բախտի քմահաճույքին, որից օգտվում են միայն այսպես կոչված ձեռներեցները: Ասենք նաեւ, որ այժմ [illegible] ոչ միայն [illegible], այլեւ [illegible] հարստությունը [illegible] համար մեծ վնասներ են պատճառում:

[illegible]

Կարծում ենք, մեր բնական այդ հարստության [illegible] ղեկավարման [illegible] պետք է դառնա [illegible]: [illegible] Հայաստանի Հանրապետության ընդերքը չպետք է դառնա ալան-թալանի օբյեկտ, այն համաժողովրդական սեփականություն է:

ՍԵՐԳԵՅ ՍԱՐԳՍՅԱՆ
[illegible]

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

միջազգային

Ինչպես և սպասվում էր, Բորիս Ելցինի որոշումը նորից ընտրվելու իր թեկնածությունն առաջադրելու մասին անմիջապես արձագանք գտավ արևմտյան մամուլի էջերում: Օգտագործելով տվյալներ նրա անձնական լուսանկարչի «Ելցին» գրքից, «Նյուզուիք» հանդեսն իր փետրվարի 26-ի համարում գրում է, որ նույնիսկ նախագահի անմիջական ազգականներն ու մտերիմները մտահոգված են նրա վատթարացող առողջությամբ:

դեն Ռուսաստանի ոչ թե ներկա, այլ «նախորդ օրվա» մարդն է, որը հայտարարում է, թե ցանկանում է նոր խորհրդային միություն հաստատել «կամավորական» սկզբունքներով: Եւ չնայած ասածները ցանկալի պատկերները չունեն վերադարձնելու կոմունիստական անցյալը, Կոմկուսի առաջնորդն, այնուամենայնիվ, կապված է մնում բարեփոխումների նկատմամբ ժողովրդի հիասթափությունից: «Ռուսաստանում մարդիկ միայն երեք իրավունք են ստացել», հայտարարել է նա անցյալ

լի Կարտարար և նոր կենսագրական գրքի հեղինակ Վյաչեսլավ Կոստիկովն է ենթադրաբար հարցազրույցի ժամանակ ասել, որ Ելցինին դրդում են ժողովրդավարական հավատամք համոզմունքները: «Նրա միակ զբաղմունքը իշխանությունն է»: Սակայն նա, ըստ ամենայնի, հետ վերցրել է Վաշինգտոնում տված գնահատականի իր արտահայտությունը:

Իշխանությունն իր ձեռքում պահելու նպատակով Ելցինը երևի դի-

ՕՏԱՐ ՄԱՄՈՒԼ

Ի՞նչ կդառնա Ելցինը ընտրվելուց հետո

Ելցինի որոշումը մտերիմների գնահատմամբ

Լրագրողները Ռոսկի Ռոպսոնն ու Էնդրյու Նագորսկին այցելել են: «Նրա տեսակետները պետք է պաշտպանի հայտարարում: Նա խոսել է անկումների մեջ չեղած առաջարկների դեմ: Կառավարությունից ռեալիզմի և կոռուպցիայի անհետ է գնում: Նա պաշտպանում է իր կարիքների համար բոլոր կարևոր քաղաքականության և երբեմն գործում է ավելի վատ հրամայական, քան ժողովրդավարական սկզբունքներով: Վարանելիս տարեկան համակարգ նա չմտածված քայլերի մեջ խուճապի նկատմամբ և ստանում է արդի աշխատանքի անբավարարություն: Նրա հակառակորդները մեծ վտանգ չեն ներկայացնում, այնպես որ բոլոր նախատեսվածները առկա են, որ Ելցինը հաղթանակ տանի հունիսյան կայանալիք ընտրություններում: Բայց այժմ, երբ բարեփոխումների հանդեպ նրա պատրաստակամությունը հարցականի տակ է, նշանակություն ունի՞ արդյոք նրա հաղթանակը կամ պարտությունը: Ելցինը Ռուսաստանի առաջացա՞վ, թե արդեն երեկվա մարդն է:

Նույնիսկ նրա կողմնակիցները տատանումների մեջ են: Կինը դեմ է նրա վերընտրվելուն: Դուստր Տատյանան գերադասում է, որ նա չմասնակցի ընտրություններին և վերադառնա հանգստանա: Նույնիսկ Ելցինին բարեկամ խորհրդականները չեն ցանկանում նրա վերընտրվելու մասին: «Մենք նոր մարդ ենք ուզում: Նա արդեն ավարտել է իր առաքելությունը», ասում է Ռուսաստանի դեմոկրատական լրագրության բարձրաստիճան Յուրյա Աֆանասևը:

Այսօր կողմից նրան պարտության մասին առանձնահատկական ընկերությունում հիմնականում Գենադի Զյուգանովի ավելի հեշտ է պատրաստ տալ թղթակցության ցուցաբերել բարեփոխումների նկատմամբ: Նա առ

ջարար, «զորանալու, հարցերը և ոչ մի բանի համար պատասխանատվություն չկրելու իրավունքից»: Հարցումների արդյունքներով նա առաջ է անցնում Ելցինից: Վաշինգտոնի «Բրուքինգս ինստիտուտ» գրասենյակի տվյալներով ռուսների 60 տոկոսը (դեկտեմբերյան տվյալներով) ճեղք է, որ ավելի վատ է ապրում հիմա, քան առաջներում: Միայն 10 տոկոսն է գտնում, որ երկիրը ճիշտ ուղու վրա է:

Արտասահմանյան դիտորդական շրջանակներում Ելցինի հանդեպ դրությունը չի բարելավել: ԱՄՆ-ի դեսպանատանը հաստատում են, որ ոչ կոմունիստները, ոչ էլ ծայրահեղ ազգայնականները (Ժիրինովսկի) ժողովրդավարական և բարեփոխումներով չեն առաջնորդի Ռուսաստանին: Բայց ավելի տեսանելիս Անդրեյ Կոզիրևը, որը մի ժամանակ ռուսական կառավարությունը խորհրդանշում էր, ավելի վերջերս «Նյու Յորք Թայմզ» արևմտյան երկրներին կոչ է արել հիմնավորապես վերանայել իրենց դիրքորոշումը Ելցինի նկատմամբ, քանի որ նա հրաժարվել է այն ամենից, ինչ պնդում էին նրան Արևմուտքում: Նույնիսկ Ռուսաստանի նախկին վարչա-

մի նույն «դեղատոմսական» միջոցներին, որոնց օժանդակությամբ կոմունիստները հաղթանակ տարան անցյալ տարվա դեկտեմբերին խորհրդարանական ընտրություններում, սոցիալական կարիքների համար ավելի շատ հատկացումներ, խոստացած բարձրաստիճան կառավարիչներին և զորամասի դեկավարներին (որոնք հաստատում են, բայց զգալով վճարել բանակներին) և շտապողական ավարտ չեչենական պատերազմին: Բայց արդյո՞ք նրա առողջությունը թույլ կտա նրան նախագահելու հաջորդ հինգ տարիներին ընթացքում: Արդեն երկու սրտի կաթված ունեցել է: Շատ ամերիկյան արդյունաբերողների կարծիքով «շրջանցումային» վիրահատություն, որ նիկը ցանկանում է հետաձգել մինչև ընտրությունների ավարտը, կվճռի՞ արդյոք նա փորձությունները, ցույց կտա ապագան: Իսկ մինչ այդ «Նյուզուիք»-ի լրագրողներն ավարտում են իրենց հոդվածը մեջբերելով Ալեքսանդր Ռուցկոյի ընտրություններից մեկի խոսքը, որը փիլիսոփայորեն ասել է. «Ելցինը կոմունիստ էր, որը դեմոկրատ դարձավ: Հետաքրքիր է, ի՞նչ կդառնա նա վերընտրվելուց հետո»:

ԹՈՒՐՔԻԱ

Չիլլեր-Յըլմազ եզրափակիչ հանդիպումը՝ այսօր

26 ՓԵՏՐՎԱՐ, TRT: Թուրքիայում կառավարման ուղղությամբ Մայր հայրենիք և Ճշմարիտ ուղի կուսակցությունների միջև շփումները նորից շարունակվում են: Այդ շրջանակներում տեղի ունեցավ Մայր հայրենիք կուսակցության նախագահության նիստ, ուր մանրամասն քննարկումներից հետո տրվեց Ճշմարիտ ուղի կուսակցության հետ կոալիցիայի հնարավորության գնահատականը: Ապա տեղի ունեցավ 2 կուսակցությունների ղեկավարների հերթական հանդիպումը: Հանդիպման ավարտից հետո Յըլմազը լրագրողներին ասաց, որ Ճշմարիտ ուղի կուսակցության հետ կառավարություն կազմելու հարցում զգալի առաջընթաց է արձանագրվել: Այնուհետև Մ. Յըլմազը հանդիպեց նախագահ Ս. Դեմիրելին և ներկայացրեց կառավարության կազմման հարցում իր տեսակետը: Նույն օրը Յըլմազը հանդիպեց Ժողովրդավարական կուսակցության նախագահ Բյուլենթ էջևիթի հետ: Հանդիպման ավարտից հետո էջևիթը լրագրողներին ասաց, որ իր կուսակցությունը հենց սկզբից դրականորեն է վերաբերվել Մայր հայրենիք և Ճշմարիտ ուղի կուսակցությունների միջև կոալիցիա կազմելու գաղափարին: Փետրվարի 28-ին տեղի կունենա Մ. Յըլմազ-Թ. Չիլլեր եզրափակիչ հանդիպումը:

ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆ

Թուրքիայի հարավ-արևելքում արտակարգ դրությունը 4 ամսով երկարաձգվեց

Չանքայա նստավայրում նախագահ Ս. Դեմիրելի գլխավորությամբ տեղի ունեցավ Ազգային անվտանգության խորհրդի հերթական նիստը: Նիստի ավարտից հետո հրապարակվեց գլխավոր քարտուղարության հայտարարությունը, ուր մասնավորապես ասվում է. «Խորհուրդը, քննարկելով ահաբեկչության դեմ պայքարի խնդիրներն ու երկրի անվտանգության մի շարք հարցեր, ընդունեց հարավ-արևելյան 10 նահանգներում արտակարգ դրության ժամկետը մարտի 19-ից 4 ամսով երկարաձգելու վերաբերյալ որոշումը, որը կներկայացվի նախարարների խորհրդի հաստատմանը»: «Ա.Ս.»

Ամերիկյան աստղագետը խորհրդային լրտես է եղել

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 27 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՓԱՍՏ ԻՆ: «Վաշինգտոն փոստ» օրաթերթի մի հաղորդագրության համաձայն, ամերիկացի ֆիզիկոս Թեոդոր Հոլը գաղտնիքներ է հայտնել Խորհրդային Միությանը, որի շնորհիվ ԽՍՀՄ-ը ստեղծել է ատոմային առաջին ռումբը: Գիտնական Հոլը, որ աշխատանքներ է տարել ամերիկյան առաջին ատոմային ռումբը ստեղծելու ուղղությամբ, ըստ թերթի հաղորդագրության, եղել է խորհրդային լրտես՝ «Մլադ» ծածկանունով: Նա այժմ 70 տարեկան է և բնակվում է Մեծ Բրիտանիայում: Թերթի բերած փաստերով, Վաշինգտոնը 1944 թվականին ուսացել է խորհրդային Միության կողմից ուղարկված մի գաղտնի ուղերձ, ուր բացահայտվում է նաև Հոլի անունը: Ոչ Մոսկվան, ոչ Վաշինգտոնը որևէ կերպ չեն արձագանքել թերթի հրապարակմանը: Հոլը նույնպես մերժել է հաստատել կամ հերքել իր մասին տարածված լուրերը:

Եղրամիությունն ուժեղացնում է ձկնորսության վերահսկումը

Մեծ Բրիտանիայի գյուղատնտեսության նախարարությունը մտադիր է մոտակա 20 ձկնորսանավերի վերահսկողություն է իրականացնում համակարգչային միջոցով: «Սֆիր սիստեմ Ենջինիրինգ» ընկերության մշակած համակարգում նավերի տեղադրությունները ստուգվում և վերահսկողությունն իրականացվում է արբանյակից: Նախատեսվում է ներկայացվելու

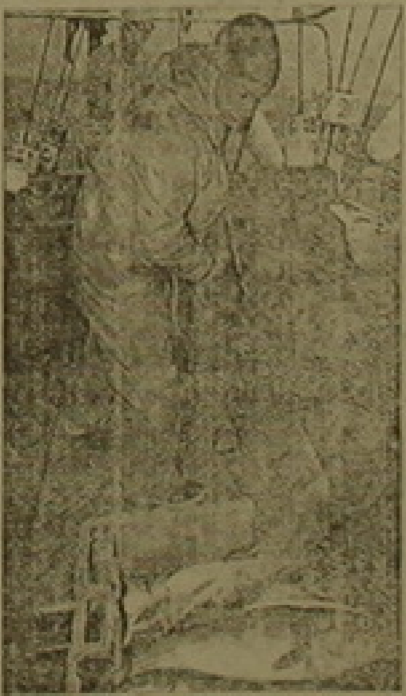

են, որ արբանյակային համակարգը ոչ է լրացնի և ոչ թե փոխարինի հսկողության ժամանակակից միջոցներին ինքնաթիռներին և ռադիոլոկաներին: Այն բույլ կտա հետևել բնադրությունների օգտագործմանը:

Համակարգչի էկրանի վրա նավի

մի հետևող ժամանակներն կարող են ձկնորսության նավամերը որոշել նավի շարժման բնույթից: Նավին նաև կիրառական տարածք, թե նավն արդյո՞ք մտել է գործում ու գրված ջրեր կամ կառավարվում ու գրված վայրերում:

Չկան անօրինական ռուսաստանի մտահոգության հին խնդիրներից է: Նավերը պետք է խախտումներին են դրա նավի որ ձկնորսության խիստ սահմանափակումներ, ինչպես լրիվ արգելել վերահսկողություն չեն տալ բավարար փաստ անձնավորելու: Այդ հանգամանքը հաշվի առնելով՝ բոլոր անօրինական ուղին վերադառնալիս մեծ ձկնորսության կանոնների կատարման և այլ ևս վերահսկման միջոցով: Այդ նպատակով եվրոպական համակարգը եղրամիության մասնակից բոլոր երկրների առաջարկել է փոխարինել նավերի տեղաշարժերի հետևող արբանյակային տարբեր համակարգեր և փետրվարի վերջերին ներդրվել հաշվետվություններ: Դրանց գնահատումից հետո կընտրվի այն տարբեր նավերի համար կառավարվող նախատեսված համակարգերի:

«Սֆիր» ընկերության գնահատականների համաձայն, եղրամիության երկրների շուրջ 10 հազար նավերի արբանյակային վերահսկողության կազմակերպելու համար կպահանջվի 50 միլիոն ֆունտ ստեռլինգ: Վերահսկողությունը կարող է ոչ միայն բարեփոխել առաջադեմ, այլև օգտագործել ձկնորսության համակարգիչների միջոցով նավի վերահսկման լրացուցիչ տեղեկատվություն ստանալու օգնությամբ և ...

ՏԻԳՐԱՆ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

ԷՔՍՊՐԵՍ

Ֆրանսիացի ուսիլանների մեջ անձնասպանները շատ են

Ինչպես հայտնի է դառնում «Ֆիգարո» թերթում հրապարակված սոցիոլոգիական հետազոտությունից, ֆրանսիայի 100 հազար բնակչին ընկնում է միջին հաշվով 22,1 անձ նասպանության դեպք, մինչդեռ ուսիլանության շրջանում այդ ցուցանիշը հասնում է 35-ի: Ամենից հաճախ ինքնասպանության են դիմում ուսիլանության գործուղման սպառման մասնագետները, որոնք աշխատել են 15-20 տարի: Անձնասպանության դեպքերն առավել տարածված են Պիրենեի շրջանում:

«Արևի տաճարի» շուրջ 100 հետևորդներ Ֆրանսիայում և Շվեյցարիայում

1995 թ. դեկտեմբերին ֆրանս-շվեյցարական սահմանի մոտ աղանդավորների կոլեկտիվ ինքնասպանությունից հետո ոստիկանների անցկացրած հետաքննությունը ցույց է տալիս, որ ներկայումս Ֆրանսիայում «Արևի տաճարը» ունի հինգ տասնյակ հետևորդներ, այդ թվում մեկ տասնյակ բժիշկներ: Շվեյցարացի ոստիկաններն իրենց հերթին բացահայտել են 40-ից ավելի աղանդավորների, որը երկու հարևան երկր-

ներում նրանց ընդհանուր թիվը հասցնում է մոտ հարյուրի: Մինչև օրս կոլեկտիվ ինքնասպանությունների հետևանքով զոհվել են այս աղանդի 69 հետևորդներ: Նոր տեղեկություններ են ստացվել այն մասին, որ աղանդի ներկայիս ղեկավարներից մեկը աշխարհի վերջն է կանխագուշակում փետրվարի վերջին օրերին: Ուստի երկու երկրների ոստիկանները ուժեղացրել են զգոնությունը, բայց զգույշ են գործում, որպեսզի չհրահրվեն աղանդավորներին հավաքելու համար:

Արտադրանքի կեղծումն արդեն սովորական է Ֆրանսիայում

Ֆրանսիական 522 ընկերությունների Արտադրողների միության անցկացրած հետազոտության համաձայն, ֆրանսիացի արդյունաբերողների 64 տոկոսն արդեն արտադրանքի կեղծման զոհ է դարձել: Դրանց 25 տոկոսը դատական հայց չի հարուցել, քանի որ դատավարությունը շատ երկար է տևում, խճողված է և շատ թանկ է. մեկ կեղծման գործը 50 100 հազար ֆրանկ: Եթե 80 ական թվականներին կեղծվում էին հիմնականում ժրերճանի սարքերը, ապա 90 ական թթ. ավելի շատ կեղծվում են միջազգային հայտնի արտադրատեսակները (Bic, Opinel և այլն): Չինաստանում օրական կեղծվում է «Դանոնի» երկու արտադրատեսակ, իսկ 19 րդ դարում ստեղծված «Մարշինի» մինչև օրս 15 հազար գործ է հարուցել իր արտադրանքների կեղծման առնչությամբ:

ՎԱՐՉՈՎ ԲՆԱԿԱՐԱՆ

Փնտրում եմ վարձով բնակարաններ 1 սենյականոց զանգ հարկերով և 2-3 սենյականոց բոլոր հարմարություններով, հարմարի կենտրոնում կամ մետրոյի «Բարեկամություն» կայարանի շրջակայքում:

Զանգահարել 58-24-83, 56-29-41 հեռախոսահամարներով

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

Ամիսներ առաջ «Հայաստանի Հանրապետություն» թերթում կարդացի հաղորդագրություն Սարդարապատի հուշահամալիրում գործող Հայաստանի ազգագրության պետական թանգարանի ներկա վիճակի, թանգարանի տնօրենի հրաժարականի, թանգարանին ցույց տրվող պետական անբավարար աջակցության ու ղեկավարման մասին, որի հետեւանքով վերջին մի քանի տարիներին իրոք դադարել է գործելուց երբեմնի մեծ համբավ ձեռք բերած ու մեր ժողովրդի կողմից շատ սիրված թանգարանը։

Գրում եմ ուրեմն ցավով, քանի որ թանգարանի հիմնադիր տնօրենն եմ, արժեքների հիման վրա կարելի է հանրապետությունում ստեղծել առանձին թանգարաններ՝ հայկական գորգի, ժամանակակից կիրառական եւ դեկորատիվ արվեստի, պարսկական գորգի, աֆրիկյան քանդակի...

Հուշահամալիրը դարձավ հայ ազգային ազատագրական պայքարի ու շարժման պատմության մասսայականացնողը։ Թանգարանի երիտասարդ աշխատողներ՝ Արթուր Մկրտչյանը, Ալեքսան Հակոբյանը, Համբարձում Գալստյանը եւ շատ ուրիշներ անձնական մասնակցություն բերեցին համազգային շարժմանը։

Այսօր կանգնած ենք մի նոր փաստի առաջ։ Թանգարանը չի գործում այն կփակի. դ) Որպես առաջնահերթ խնդիր՝ թանգարանի տրանսպորտային միջոցներն ապահովել ամենօրյա վառելիքով եւ վերականգնել թանգարանի հանրակացարանը Արախ գյուղում։

Երկրորդ. հրաժարվել ազգագրության թանգարանի գաղափարից, այն միացնել Հայաստանի պատմության պետական թանգարանին եւ երկու թանգարանների միավորումից ստեղծել Հայաստանի պատմության եւ ազգագրության թանգարան, լավագույն դեպքում՝ Հայաստանի ազգային թանգարան (կարծում եմ հասունացել է նաեւ Հայաստանի պատմության թան-

Սարդարապատին օգնելու ժամանակը

Հայաստանի ազգագրության թանգարանի հիմնադիր տնօրեն, պետական մրցանակի դափնեկիր, այսօր Ցեղասպանության թանգարանի տնօրեն Լավրենտի Բարսեղյանի «Ազգ» ուղարկած նամակը տպագրելու մեր հիմնական մտահոգությունը նույնն է Սարդարապատին օգնելու խնդիրը։ «Ազգն» ուզում է ազգագրության թանգարանը տեսնել անփոփոխ հասցեում, ինչ խոսք, կառավարության ուշադրության դաշտում։

ուր տարի գլխավորել եմ նրա աշխատանքները, կարողացել եմ ստեղծել գործին նվիրված աշխատողների մի ստվար կոլեկտիվ, որը լայն ճանաչում ուներ ոչ միայն մեր հանրապետությունում։

Այդ տարիներին թանգարանի տասնյակ աշխատողներ պաշտպանեցին իրենց գիտական թեզերը, ցուցահանդեսներ կազմակերպվեցին ԱՄՆ-ում, Ավստրիայում, Արգենտինայում, Ռուսաստանում։

Սարդարապատի թանգարանի կամարների տակ ցուցահանդեսներ բացեցին Հունգարիայի, Ֆրանսիայի, Գվինեայի, Ռումինիայի, Բուլղարիայի, Բենինի, Օվկիանիայի, Լատվիայի, Էստոնիայի, Ղազախստանի, Ուզբեկստանի, Ուկրաինայի, Ռուսաստանի թանգարանները։

Սարդարապատը դարձավ հոգեւոր մշակույթի մի այնպիսի կենտրոն, ուր տեղ փափագում էին հանդես գալ եւ ուրիշ հայտնի, եւ ինքնագործ գեղարվեստական կոլեկտիվները։

Թանգարանի գիտական ցուցադրությունն իր վրա բեւեռեց աշխարհի բազմաթիվ թանգարանագետների։

Թանգարանի գործունեությանն անդրադարձավ արտասահմանյան մամուլը։

Թանգարանի երիտասարդ կոլեկտիվը կարճ ժամանակամիջոցում կարողացավ ձեռք բերել հազվագյուտ ազգագրական նյութեր, ստեղծել գորգերի, կարպետների, արծաթագործության, փայտի եւ խեցեգործության անկրկնելի հավաքածուներ։

Թանգարանը մեծապես խթանեց հանրապետությունում ժամանակակից կիրառական եւ դեկորատիվ արվեստի զարգացմանը։ Յուրաքանչյուր տարի երկու անգամ հայ նկարիչներն իրենց ստեղծագործություններն էին ցուցադրում թանգարանում եւ ամեն անգամ հանրապետական բյուջեից լրացուցիչ հատկացումներ էին կատարվում դրանք ձեռք բերելու համար։ Այսօր այնտեղ պահվող պատմական, թանգարանային եւ գեղարվեստական

ծում։ Կոլեկտիվը վերածվել է անաշխատունակ մի խմբի։

Թող այն տպավորությունը չստեղծվի, թե թանգարանը պատմամշակութային արժեքների մի պահեստարան է, որը կնքվում է յոթ կնիքով եւ դրանով էլ ավարտում է իր գործառույթը։ Թանգարանային արժեքները մշտական խնամքի ու հոգածության կարիք են զգում։ Գիտական աշխատողը պիտի մաքրի ցուցանմուշների վրայի փոշին, դրանով երկարացնի նրա կյանքը։ Թանգարանի ցուցափեղկում գտնվող ամեն մի ցուցանմուշ ողջ համայիրում լուռ դերակատար է, այն հուշ ու ժողովրդի պատմության կենդանի վկան է, մրցանակի դափնեկիր, ով ամեն օր անձամբ ... թյուն ունենալ այցելուի վրա։

Շատերը դժգոհ են թե Ռաֆայել Իսրայելյանից, թե թանգարանը կառուցողներից։ Դժգոհ են այն բանի համար, որ թանգարանը եւ ողջ հուշահամալիրը կառուցվել է մայրաքաղաքից հեռու, ինչ որ մի դաշտի մեջ։ Ե՛ թե նրանց մնար, գուցե եւ 1918-ին մինչեւ Երեւան անարգել կրողնեին թշնամու առաջխաղացումը։

Կա թանգարանը ներկա վիճակից հանելու երեք ուղի։ Առաջինը. լրջորեն եւ պետականորեն զբաղվել թանգարանի աշխատանքների կայունացման ուղղությամբ՝ ա) շտապ վերանորոգել շենքի տանիքը, ընթացիկ վերանորոգման ենթարկել թանգարանը, հուշահամալիրի տարածքը։ բ) Վերանայել թանգարանի գիտաշխատողների կազմը։ գ) Թանգարանի ղեկավարումը վստահել գործին անմնացորդ նվիրված մարդու, ով ամեն օր անձամբ

գարանի վերանվանման հարցը)։ Այս միջոցառման դեպքում Սարդարապատից Երեւան կտեղափոխվեն թանգարանային բոլոր արժեքները, միակ հոգսը դրանց պահեստավորելն է։ Եթե հարցն այս տիպի լուծում է ստանում, ապա մնում է երրորդ ուղին։

Ոսկեծերիկ Ռաֆայել Իսրայելյանին հրավիրել էին Հոկտեմբերյանի շրջան հանդիպելու շրջանի գյուղական տնտեսությունների եւ արտադրական ձեռնարկությունների ղեկավարների հետ։ Միածայն որոշվել էր շրջանի աշխատավորական կոլեկտիվների ու անհատների անձնական միջոցների հաշվին հայ ժողովրդի ճակատագրի համար բախտորոշ ճակատամարտի վայրում կառուցել հուշահամալիր։ Մեծ ճարտարապետն այդպես էլ վարվեց։ Ծանր հիվանդության պատճառով ավարտում չտեսավ կառուցապատված ողջ համալիրը, որը ԽՍՀՄ-ի տարածքում 70-ական թվականներին ստեղծված լավագույն ճարտարապետական կառույցը համարվեց։

Եկեք իրականություն դարձնենք ոչ միայն հոկտեմբերյանցիների, այլ ողջ հայության ջերմ ցանկությունը եւ ազգագրության թանգարանի տեղափոխությունից հետո, արդեն վերանորոգված շենքում ստեղծենք մի նոր թանգարան։ Այն կարող է կոչվել հայ ժողովրդի ազգային ազատագրական պայքարի պատմության թանգարան։

Նորաստեղծ թանգարանը կարող է գործել Հայաստանի գիտությունների ազգային ակադեմիայի համակարգում եւ դառնալ Հայոց ցեղասպանության թանգարանի մասնաճյուղը։

Այս հարցը պետք է քննարկվի ամենաբարձր մակարդակով։

Վճռվում է իրոք կարեւոր մի հարց։ Սարդարապատում, 1918 թ. մայիսյան կիզիչ արեւի տակ կռվող հայ զինվորներին այդ օրերին դոյլերով եւ կավե սափորներով ջուր էին հասցնում երեխաները։

Այսօր եկել է ժամանակը կրկին օգնելու Սարդարապատին։

ԿԻՆԵՄԱՏՈԳՐԱՖ

Ռուսաստանը Բեռլինի կինոփառատոնում

Չնայած Նիկիտա Միխալկովը ժյուրիի նախագահն է, այս տարի Ռուսաստանը չի մասնակցում Բեռլինի կինոփառատոնի գլխավոր մրցույթին։ Միայն Անդրեյ Ժելեզնյակովի 9 րոպեանոց մոնտաժային-վավերագրական «Գնացքի ժամանումը» ժապավենն է, որ մասնակցում է կարճամետրաժների մրցույթին։ Այս անգամ Ռուսաստանը չի ստանա ավանդական «Արծաթե արջ» մրցանակը։ Ռուսական կինեմատոգրաֆին այնքան տուժ չեն տալիս։

Բեռլինի միջազգային կինոփառատոնի մրցույթին ռուսական կինոնկարի մասնակցությունը միշտ կախված է մեկ մարդուց՝ Ուլրիխ Գրեգորից։ Տարվա ընթացքում նա ուշադիր հետեւում է ռուսական նոր կինոարտադրանքին։ Անցյալ տարի ռուսաստանցի բեմադրիչները չտարախուսեցին Գրեգորին։ Նա հայտարարեց, որ ներկայումս Ռուսաստանում չկա մեծ մրցույթին արժանի ֆիլմ-

կար։ Սակայն Անդրեյ Ժելեզնյակովին նա նկատեց դեռ կես տարի առաջ Մոսկվայի 19-րդ միջազգային կինոփառատոնում, որտեղ ցուցադրվել էր «Գնացքի ժամանումը»։ Սվերդլովսկցի բեմադրիչը անմիջապես հրավեր ստացավ մասնակցելու Բեռլինի փառատոնի կարճամետրաժ ֆիլմերի մրցույթին։ Հետագա երկու ամիսներին այդ ֆիլմի հեղինակը հրավեր ստացավ միջազգային 7 կինոփառատոններից, բայց, այնուամենայնիվ, նախընտրեց Բեռլինը։

Փառատոնի Վավերագրական համայնապատկերում, Պաբնորամա-կան համայնապատկերում եւ Միջազգային ֆորումում ռուսական ֆիլմերը բավական շատ են։ Այստեղ ցուցադրվում են բեմադրիչներ Վ. Խոտինենկոյի, Դ. Մեսխիեւի, Ա. Բալաբանովի, Ա. Խվանի «Գնացքի ժամանումը» ֆիլմը, որ կազմված է 4 նովելներից, Ալեքսանդր Սոկուրովի «Հոգեւոր ձայներ» վավերագրական տեսաժապավենը, «Լենֆիլմի» արտադրած «Սկզբունքային եւ կարեկից հայացք» ժապավենը (սցենարիստ Ռենատա Լիտվինովա, բեմադրիչ Ալեքսանդր Սուխոչեւ)։ Բեռլինցի հանդիսականները միանգամայն ուրիշ կարծիք ունեն ռուսական կինոյի մասին. քան ընտրող հանձնաժողովը։ Օլեգ Կովալյովի «Սերգեյ Էյզենշտեյն։ Ինքնակենսագրություն» նոր մոնտաժային ֆիլմի եւ Ալեքսանդր Գոլովենկոյի «Մնաս բարով, Ամերիկա» վերականգնված ժապավենի պրեմիերաները տոմսերի համար երկար հերթեր առաջացրին, հանդիսականները նստում էին աստիճանների վրա։

Սակայն միակ ֆիլմը, որը դիտելու համար գրեթե անհնար էր դահլիճ թափանցել, Ռոբերտ Ռոժդեստվենսկու եւ Բրենսին Տարանտինոյի «Մթնշաղից մինչեւ արշալույս» նոր ստեղծագործությունն էր։

«ԿՈՄՍՈՄՈԼՍԿԱՅԱ ՊՐԱՎԴԱ»

ԿԱՊԵՐ

Հայաստան-Իսպանիա. Վաղեմի բարեկամություն

«Հայաստան-Ռուսաստան» ընկերության նախորդ օրվա միջոցառման յուրահատուկ շարունակությունը դարձավ երեկ ԱՕԿՄ-ի դահլիճում «Հայաստան-Իսպանիա» ընկերության կազմակերպած միջոցառումը, որ հունվարի 19-ին կայացած շնորհանդեսից հետո առաջինն էր։ Այն բացեց ընկերության պատասխանատու քարտուղար Նիկոլայ Անտոնյանը։ «Հայ-իսպանական պատմամշակութային կապերը միջնադարում» թեմայով զեկուցում կարդաց ԳԱԱ գրականության ինստիտուտի ավագ գիտաշխատող, ընկերության փոխնախագահ Ալվինա Արամյանը։ Փաստական հարուստ նյութերի հիման վրա ներկայացրեց պատմամշակութային կապերը, որ արձանագրվել են երկու ժողովուրդների պատմիչների ու մատենագիրների աշխատություններում (Մովսես Խորենացի, Անանիա Շիրակացի, Ղեւոնդ Ալիշան), իսպանացիների ճամփորդական հուշերում։

Ներկայացվել, որ 13-րդ դարում իսպանացիները ուսումնասիրել են հայերենը, իսկ ավելի ուշ հայերը կատարել են թարգմանություններ իսպաներենից, բանախոսն անաց, որ ուսուցում են հայերի շրջագայությունները Իսպանիայում եւ նրանց նկարագրությունը ինչպես երկրի, այնպես էլ մեծամեծի, բարի ու հյուրասեր ժողովրդի եւ մշակույթի վերաբերյալ։ Իրենց հերթին, իսպանացիները նկարագրել են հայկական բնակավայրերը, Լեւոն Ծ-ի ավերումը, մեր ժողովրդին բաժին հասած տառապանքները։ Միջոցառման ավարտին ցանկություն հայտնվեց հայ-իսպանական կապերի վերաբերյալ գրքույկ հրատարակել։

Յ. Ս.

Թամանյանին նվիրված ձեռնարկ Գլենդեյլում

Գլենդեյլի Հանրային գրադարանի սրահում հունվարի 14-ին տեղի է ունեցել Ալեքսանդր Թամանյանի մահվան 60-ամյակին նվիրված մի ձեռնարկ, ուր դասախոս Սարգիս Պալմանուկյանը համառոտ անդրադարձել է ճարտարապետի կենսագրականին, լուսապատկերներով ցուցադրել Թամանյանի կառուցումները, տեղեկացնում է Փարիզի «Յառաջ» օրաթերթը՝ փետրվարի 15-ի համարում։

Սունդուկյանի անունը մնաց թատրոնի ճակատին

ՀՀ մշակույթի, երիտասարդության հարցերով եւ սպորտի նախարարության փետրվարի 27-ի հրամանագրով Գ. Սունդուկյանի անվան պետական ակադեմիական թատրոնը վերանվանվել է Գ. Սունդուկյանի անվան ազգային դրամատիկական թատրոն։ Այժմ ընթացքի մեջ են գույքագրման աշխատանքները։ Ստեղծագործական գործունեությունը թատրոնում կվերսկսվի մայիսի 1-ից։

ԱՅՍՕՐ-32

ԻՍՊԱՆԻԱ

Մենուհինին «Վաստակի մեծ խաչ»

Ժամանակակից կարկառուն ջութակահար Եհուդի Մենուհինն իր ստացած բազմաթիվ պարգեւներին ավե-

լացրեց եւս մեկը։ Իսպանիայի վարչապետ Ֆելիպե Գոնսալեսը մեծ եռանդով հանձնեց իր երկրի բարձրագույն պարգեւը՝ «Վաստակի մեծ խաչը»։

ԱՍՈՇԻԵՅԹԵԴ ՊՐԵՍ-«ԻԶՎԵՍՏԻԱ»

ՀԱՄԱՌՈՏ

Ա. Հովհաննիսյանի դասախոսությունը Հոլիվուդում

Հոլիվուդի Կարապետյան սրահում հունվարի 11-ին «Հայաստանն այսօր իր տագնապներով» նյութի շուրջ դասախոսություն է կարդացել Արմեն Հովհաննիսյանը։ Դասախոսն անդրադարձել է տնտեսական տագնապին, Ղարաբաղի հարցին, Սփյուռքի հետ հարաբերություններին եւ Հայաստանում քաղաքական հիմնարկությունների ամրապնդմանը, տեղեկացնում է Փարիզում լույս տեսնող «Յառաջը»՝ փետրվարի 15-ի համարում։

Հ. Բաղալյանը երգահանդեսով Ֆրեզնոյում

Հունվարի 13-ին Ֆրեզնոյի հայ առաջին երիցական եկեղեցում տեղի է ունեցել Հովհաննես Բաղալյանի երգահանդեսը՝ կազմակերպված Համազգայինի կողմից։ Բաղալյանը դաշնակահար Նաթելա Անեմյանի ընկերակցությամբ մեկնաբանել է ծանոթ երգերի մի փունջ, տեղեկացնում է «Յառաջը» վերջին համարներից մեկում։ Դուդուկահար Արարատ Պետրոսյանը նվագել է ժողովրդական մեղեդիներ։ Հովհաննես Բաղալյանը տեղեկացրել է, թե մոտ ժամանակներս ծանոթությունների հարուստ երգարան է պատրաստում հրատարակության։

ՕՊԵՐԱ

«Բոհեմի» նոր պրեմիերան Մեծ թատրոնում

Մոսկվայի Մեծ թատրոնն ընթացիկ թատերաշրջանում հանդես եկավ հերթական նոր բեմադրությամբ։ Խոսքը Ջակոմո Պուչչինիի «Բոհեմ» օպերայի մասին է, որն առաջին անգամ ներկայացվել էր 100 տարի առաջ Թուրինում։ Արդեն 1897-ին «Բոհեմը» բեմադրվել էր Մոսկվայում՝ Սավվա Մամոնտովի մասնավոր օպերայում՝ Նադեժդա Զաբելայի եւ Ֆյոդոր Շալյապինի մասնակցությամբ։ Իսկ Մեծ թատրոնում այն առաջին անգամ հնչել էր 1911-ին Լեոնիդ Սոբինովի բեմադրությամբ եւ մասնակցությամբ։ «Բոհեմը» Մեծ թատրոնում բեմադրվել էր նաեւ 1922, 1927 եւ 1956 թթ.։ Հանդիսականներն այնտեղ «Բոհեմը» վերջին անգամ ունկնդրել էին 1964-ին «Լա Սկալայի» հյուրախաղերի ժամանակ։

Ներկա բեմադրության հեղինակներն են նվագախմբի գեղարվեստական ղեկավար Պետեր Ֆերանեցը եւ Վիեննայից հրավիրված բեմադրիչ Ֆեդերիկ Միրդիտը։ Բեմադրող նկարիչը պետերբուրգցի Մարինա Ազիզյանն է։ Նոր պրեմիերան շատ հաջող է անցել, հաղորդում է «Իզվեստիան»։ Դերակատարներից ոմանք՝ Մարիա Գավրիլովան, Օլեգ Կուլկոն եւ Ելենա Եվսեեւան արդեն հայտնի երգիչներ են Ռուդոլֆի դերակատար, Մոսկվայի կոնսերվատորիայի ուսանող Սերգեյ Գայդեյի անունը դեռ վերջերս հայտնի էր միայն նրա համակուրսեցիներին եւ դասատուներին։ 21-ամյա տենոր Սերգեյը պայմանագրով վերջերս է ընդունվել Մեծ թատրոն։

Պ. Բ.

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ Մարզական

ՖՈՒՏԲՈԼ

Առաջին մրցանակը «Արարատին»

Վճռականությունը որոշեց դաշտի տերերին

ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

Արմավիրում ավարտվեց մոտ անցյալի հայ անվանի մրցավար Ռուդոլֆ Միրիմանյանի հուշամրցաշարը: Առաջին մրցանակը եզրափակչում վիճարկեցին Երեւանի «Արարատն» ու Աբովյանի «Կոտայքը»: Արարատցիների առավելությունը շոշափելի էր, որոնք էլ հաղթելով 3-0 հաշվով եւ գրավեցին առաջին տեղը: Հաշիվը 11 մետրանոց հարվածով բացեց Արա Ներսիսյանը: Հետո աչքի ընկան Ռաֆայել Նազարյանն ու Արմեն Շահգելդյանը: «Արարատն» արժանացավ 30 հազար դրամական պարգեւի: Իհարկե, լուրջ չափանիշներով դա ծիծաղելի է, երբ հաշվի առնենք, որ ամեն թիմ մասնակցության համար մուծել էր 20 հազար դրամ: Սակայն մրցանակը սիմվոլիկ է:

Հակոբ Մկրյանը

Մրցաշարի լավագույն դարպասապահ ճանաչվեց Արմենակ Ստեփանյանը («Կապան-81»), լավագույն պաշտպան Հակոբ Մկրյանը («Արարատ»), միջին եւ հարձակման գծի լավագույն խաղացող Արմեն Շահգելդյանը («Արարատ»):

Մրցաշարը մասնակից թիմերի համար լավագույն առիթ էր նախապատրաստվելու շուտով մեկնարկելիք թե գավաթի խաղարկությանը եւ թե հանրապետության առաջնության 2-րդ շրջանին:

Երեկ ֆուտբոլի հանրապետական ֆեդերացիայում վիճակահանությամբ որոշվեցին, թե գավաթի խաղարկության 1/8 եզրափակչի առաջին խաղերում ովքեր են լինելու դաշտի տերեր: Ըստ այդ վիճակահանության արդյունքների, ստորեւ ձեր ուշադրությանը ներկայացվող զույգերում առաջինը նշվածները 1-ին խաղում հյուրընկալողի դերում են լինելու:

2 ը մարտի
«Կապան-81»-«Արարատ»
«Նաիրիտ»-«Ղարաբաղ»
«Զանգեզուր»-«Վան»
«Աստղ»-«Շիրակ»

3 ը մարտի
«Ցեմենտ»-«Ազնավուր»
«Արագած»-«Փյունիկ»
«Կոտայք»-ՀՄՄ
«Արաբկիր»-«Երեւան»

Այն զույգերը, որոնք առաջին հանդիպումներն անցկացնելու են մարտի 2-ին, պատասխան խաղերը կանցկացնեն մարտի 6-ին, իսկ մյուս թիմերը՝ մարտի 7-ին:

Ինչ խոսք, գավաթի խաղարկությունն այս անգամ կանցնի անհամեմատ ավելի անհաշտ պայքարում, քանի որ բացի գավաթակիր դառնալուց, այն լավագույն առիթ է եվրոպական մրցասպարեզ դուրս գալու համար: Թիմերից շատերն ամենայն լրջությամբ են պատրաստվել, եւ մենք հավանաբար ականատես լինենք հետաքրքիր խաղերի:

ԼՈՒՐԵՐԻ ՀՈՍՔ

ՖԻՖԱ-Նիգերիա

ՖԻՖԱ-ի գործադիր կոմիտեն մայիսի 31-ին Ցյուրիխում որոշում է կայացնելու Նիգերիայի հավաքականի առնչությամբ, որը հրաժարվեց Աֆրիկայի գավաթի խաղարկությանը մասնակցելուց: Այդ մասին հայտարարել է Յոզեֆ Բլատերը: ՖԻՖԱ-ի գլխավոր քարտուղարը նշել է, թե ինքը սպասում էր ֆուտբոլի աֆրիկյան կոնֆեդերացիայի զեկուցագրին, որը զրկել էր Նիգերիայի հավաքականին Աֆրիկայի 1998 եւ 2000 թվականների գավաթի խաղարկություններից: Եթե ֆուտբոլի աֆրիկյան կոնֆեդերացիայի պատժամիջոցը հաստատվի ՖԻՖԱ-ի կողմից, ապա նա կզրկի Նիգերիայի հավաքականին նաեւ 1998 թ. աշխարհի գավաթի խաղարկության ընտրական փուլի մրցաշարին մասնակցելու իրավունքից: Սակայն դա չի վերաբերի Նիգերիայի ազգային մյուս թիմերին՝ մասնավորապես օլիմպիական հավաքականին, որը մեկնելու է Ատլանտա:

Ալեն Պողոսյանը նորից վնասված

Ֆրանսահայ տաղանդավոր ֆուտբոլիստ Ալեն Պողոսյանի մարզական բախտը համառորեն չի բերում: Փայլուն հանդես գալով Մարսելի «Օլիմպիկում» եւ արժանանալով Ֆրանսիայի հավաքականի մարզիչների ուշադրությանը, Ալեն Պողոսյանը երբ տեղափոխվեց Իտալիայի «Նապոլի» թիմ, վնասվածքները սկսեցին հետապնդել նրան: Տեւական ընդմիջումից հետո այս տարի նա հազիվ սկսել էր խաղալ, երբ հերթական անգամ ստիպված է թողնել ասպարեզը: Նախորդում տեղի ունեցած «Նապոլի»-«Ինտեր» (Միլան) հանդիպման ժամանակ Ալեն Պողոսյանի ծունկը վնասվեց: Վիրահատության ենթարկվելով՝ նա առնվազն 5 շաբաթ չի կարող մարզադաշտ վերադառնալ:

Մամուլի ասուլիս

Փետրվարի 29-ին ժամը 11.30-ին ՀՀ սպորտվարչության շենքի դահլիճում մարզական լրագրողների համար մամուլի ասուլիս կտան շախմատի Երեւանյան օլիմպիադայի կազմկոմիտեի նախագահ Վանիկ Զախարյանը եւ պատասխանատու քարտուղար Գագիկ Հովհաննիսյանը:

ԸՄԲՇԱՄԱՐՏ

«Ակրոպոլիսի գավաթը» Հայաստանի հավաքականին

Ինչպես տեղեկացրին հանրապետական սպորտվարչության մամուլի ծառայությունից, հունահռոմեական ըմբշամարտի Հայաստանի հավաքականը գերազանց հանդես եկավ Աթենքում տեղի ունեցած միջազգային մրցաշարում, թիմային հաշվարկով նվաճելով «Ակրոպոլիսի գավաթը»: Մեր ըմբիշներից 5-ը մրցանակակիրներ դարձան, որոնցից 3-ը գրավեցին 1-ին տեղը: Ընդ որում 57 կգ քաշային կարգում եզրափակիչը հայկական էր. 1-ին մրցանակը վիճարկում էին աշխարհի նախկին չեմպիոն Արամ Մանուկյանը եւ Եվրոպայի չեմպիոն Արմեն Նազարյանը: Այս անգամ հաջողությունն ուղեկցեց ավելի փորձառու Արամ Մանուկյանին: 1-ին մրցանակակիր դարձան նաեւ Մխիթար Մանուկյանը (62 կգ) եւ Սամվել Մանուկյանը (68 կգ): Լեւոն Գեղամյանը (82 կգ) գրավեց 2-րդ տեղը: Հիշեցնենք, որ մինչ այդ Հայաստանի հավաքականը վերելքով հանդես եկավ Բուլղարիայում տեղի ունեցած միջազգային մրցաշարում: Հայ ըմբիշներն ամենայն լրջությամբ են նախապատրաստվում մարտի վերջերին Բուդապեշտում կայանալիք Եվրոպայի առաջնությանը, ուստի խաղարկվելու են Ատլանտայի օլիմպիական խաղերի ուղեգրեր: Վերադառնալով տուն՝ մեր ըմբիշները հենց վաղվանից ուսումնամարզական հավաք կսկսեն Չարենցավանում: Այնպես որ ժամանակը լավագույն ձեւով է պետք օգտագործել, քանի որ ակնկալիքները մեծ են, իսկ պատասխանատու մրցումներն էլ՝ շատ:

ԱՐԳԵՆՏԻՆԱ

Ասպարեզում մնացին 4 թիմեր

Հայտնի դարձան հարավամերիկյան ֆուտբոլային այն 4 թիմերը, որոնք շարունակելու են պայքարը օլիմպիական խաղերի 2 ուղեգրերի համար: Այդ իրավունքը ստացել են Բրազիլիայի, Արգենտինայի, Ուրուգվայի եւ Վենեսուելայի օլիմպիական հավաքականները: Վերջինս Չիլիի հետ հանդիպումն ավարտելով ոչ-ոքի 0-0, կարողացավ հասնել իր նպատակին: Խմբային մրցաշարերն այժմ ընկան բարձր արդյունավետությամբ: Միջինը մեկ խաղում խփվեց 4,5 գնդակ:

ՖՐԱՆՍԻԱՅԻ ԳԱՎԱԹ

«Վալանսը» կխաղա «Լավալի» դեմ

ԳՐԻԳՈՐ ԱՍՐՅԱՆ, Վալանս, Ֆրանսիա

Ֆրանսիայի ֆուտբոլի ֆեդերացիան ազնիվ խաղը (Fair play) եւ փոքրիկ թիմերին քաջալերելու համար մտցրել է «կապույտ քարտը», որը կիրառվում է գավաթի խաղարկության հանդիպումների ժամանակ: Ֆուտբոլիստները, թիմերի ղեկավարները, փոխարինողները միավորներ են ստանում: Նրանց վարքագծին ուշադրությամբ հետեւում է հատուկ հանձնաժողովը: Սկսած գավաթի խաղարկության 1/64 եզրափակչից այդպես միավորներ էին տրվում ոչ միայն ցածր, այլեւ 1-ին դիվիզիոնի թիմերին: Նա, ով շատ միավորներ է ստանում, նշանակում է վարքագծով օրինակելի է եւ որպես խրախուսանք հաջորդ հանդիպումն անցկացնում է սեփական հարկի տակ: Ստացվեց այնպես, որ Վալանսի ASOAV հայկական թիմը եւ 1-ին դիվիզիոնը ներկայացնող «Մոնպելյեն» գավաթի խաղարկության 1/8 եզրափակչի վիճակահանությունից առաջ ամենաշատ եւ հավասար թվով կապույտ քարտեր ունեին: Նախապես վիճակահանություն կատարվեց, թե այս մրցույթում ով է առաջինը: Բախտը ժպտաց «Վալանսին»: Եվ երբ արդեն սկսվեց հանդիպումների բուն վիճակահանությունը, պարզ էր, որ «Վալանսը» անկախ նրանից, թե որ թիմի հետ է ընկնելու, միեւնույն է 1/8 եզրափակչի հանդիպումն անցկացնելու է սեփական հարկի տակ:

Ահա Ֆրանսիայի գավաթի խաղարկության 1/8 եզրափակիչ դուրս եկած թիմերի դասավորությունը ըստ «կապույտ քարտի».

1. «Վալանս»
2. «Մոնպելյե»
3. «Սոշո»
4. «Լավալ»
5. «Մոնակո»
6. «Միոռ»
7. «Բլենո»
8. «Ստրասբուրգ»
9. «Տուար»
10. «Մարսել»
11. «Պարի Սեն Ժերմեն»
12. «Օսեր»
13. «Լիլ»
14. «Թուլոն»
15. «Կայեն»
16. «Նիմ»

Ըստ վիճակահանության, 1/8 եզրափակչում «Վալանսը» հյուրընկալելու է «Լավալին», որը նույնպես հանդես է գալիս 2-րդ դիվիզիոնում: Թիմերը միմյանց հետ հանդիպել են մեկ անգամ: Վալանսի հայկական թիմի առջեւ ողջ պատմության ընթացքում մեծ հեռանկարներ են բացվում, որ այն հասնի նաեւ Ֆրանսիայի գավաթի խաղարկության քառորդ եզրափակիչ, ինչը շատ մեծ հաջողություն կլինի:

ՍՓՅՈՒՌՔ

Ֆուտբոլային «ճարտարվեստը» ավելի է ծաղկում Լիբանանում

ՀԱՄՈ ՄՈՍԻԿՅԱՆ, Բեյրութ

Լիբանանի ֆուտբոլի առաջնության մասնակից ակումբները մինչեւ մուսուլմանական Ռամադանի ծոմապահության եւ տոների ավարտն այլ անելիքներ ունեն: 19-րդ տուրի վճռական հանդիպումներից հետո, երբ հայտնի դարձան բարձրագույն խմբում բարձր տեղերին հավակնող թիմերը եւ երկրորդ դասակարգի «խորխորատը» իջնելու նախապատրաստվող ակումբները, սկսվեցին կուլիսային բանակցությունները մնացյալ տուրերում անպայմանորեն «կարգավորելու» ընդհանուր դասավորման աղյուսակը: Անշուշտ, ըստ լիբանանյան ավանդության, ֆուտբոլի գործերին խառնվում են նաեւ քաղաքական ուժեր շրջանակները, որոնց ամեն օրվա գոյությունը քաղաքական պայքարում առաջնորդվում է... ֆուտբոլով:

Մինչ այդ տեղի են ունենում գավաթի խաղարկության 1/8 եզրափակչի հանդիպումները: Հայկական երկու թիմերից միայն ՀՄԸՄ-ն է, որ շարունակում է պայքարը: Վերջինս 1/16 եզրափակչում 11-մետրանոց հարվածներով 6-4 հաշվով պարտության մատնեց «Ախաա-Ահլի» թիմին, մարզում է Սուրեն Բարսեղյանը: Իսկ «Բ» դասակարգից բարձրագույն խումբ բարձրացող ակումբների ուսերը մրցաշարում պատերազմ սկսվեց «Ահլի» ակումբի ղեկավարության եւ Լիբանանի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի միջեւ: «Ահլի» ղեկավարությունն ամբաստանում էր ֆեդերացիային քաղաքական շրջանակների ճնշման տակ իր թիմերի «անցկացնելու» համար: «Ահլի» կողմին է կանգնած

ՀՄԸՄ-ի եւ Լիբանանի հավաքականի դարպասապահ Ահմադ Սաքր

Շիիի համայնքի «Հըզբոլլահը», որն այսօր իր խոսքն ունի նաեւ լիբանանյան ֆուտբոլում խառնաշփոթի նախագահ, «Ամալ Շիիի» շարժման ղեկավար Նաբիհ Բերիի հետ միասին: Մրցավարների վրա ճնշումներ գործադրելու մեջ ամբաստանվում են ֆեդերացիայի գլխավոր քարտուղար Ռահիֆ Ալամեն եւ նախագահ Նաբիլ Ալ-Ռաջին: Ալամեի եղբայրը «Սաֆա» ակումբի տնօրենն է, որ Դար-

գի շեյխերից է. պատասխանատության է կանչել ֆեդերացիային, մեղադրելով առաջին երկրորդ տեղում ընթացող «Սաֆային» անտեղի դրամական հովանավորման տուգանքներ նշանակելու համար (10 մլն լիբանանյան ֆունտ): Հակառակ այս բոլոր խառնաշփոթությունների ֆուտբոլը մնում է լիբանանյան կյանքի անբաժանելի մասը, եւ մարզադաշտերը միշտ էլ ծայրեծայր լցված են բազմահազար ֆուտբոլասերներով: Լիբանանի հավաքականը ռեկորդ մարզիչ Տերի Յոնարի ղեկավարությամբ նախապատրաստվում է ներքին ընկերական հանդիպումների, այս անգամ Արաբական Էմիրությունների օլիմպիական հավաքականի հետ: Ֆուտբոլը հակաթույն նկատառումներ է բերում ակումբներին, եւ ֆուտբոլային «ճարտարվեստը» ավելի ու ավելի է ծաղկում Լիբանանում:

Մրցաշարային աղյուսակը 19 տուրից հետո

		Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1.	Անսար	19	16	2	1	47-9	50
2.	Սաֆա	19	10	4	5	30-17	34
3.	Բուրջ	19	8	9	2	21-15	33
4.	ՀՄԸՄ	19	9	5	5	39-24	32
5.	Նեժմե	19	8	7	4	23-21	31
6.	Թադամոն Ս.	19	7	7	5	30-26	28
7.	Շաբաբ Սահել	19	6	6	7	20-23	24
8.	Սամեա	19	5	8	6	25-26	23
9.	ՀՄՄ	19	5	7	7	25-28	22
10.	Ռասինգ	19	5	7	7	23-27	22
11.	Ռիադա Ադաբ	19	5	6	8	17-27	21
12.	Ախաա Ահլի	19	4	7	8	21-24	19
13.	Հարաքեթ	19	4	4	11	20-32	16
14.	Ահլի Սարբա	19	0	3	16	8-50	3

digitised by A.R.A.R.@

Apple Macintosh

IBM

M+

Նորագույն Համակարգչային Դպրոց

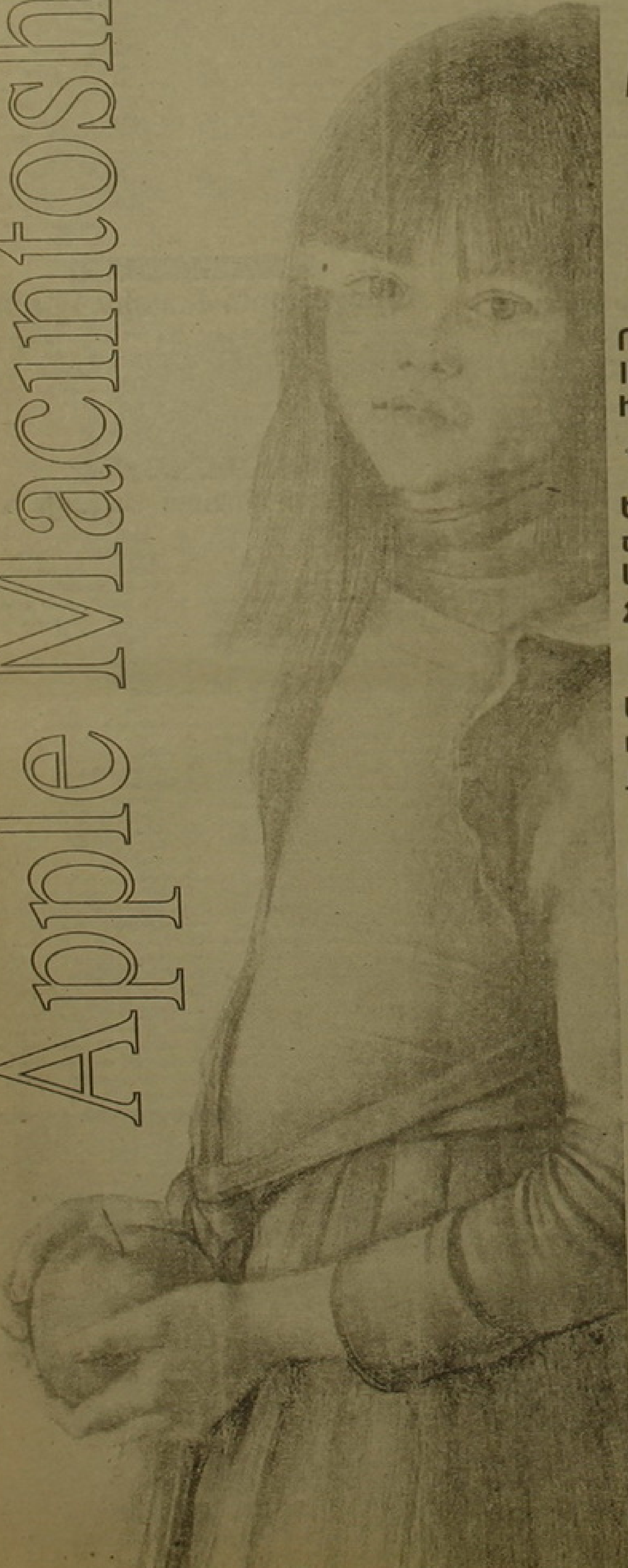

Ուսուցում
IBM եւ Macintosh
համակարգիչներով

✦

Երկամսյա դասընթացներ
շաբաթը երկու անգամ
կամ մեկամսյա՝ շաբաթը
չորս անգամ

✦

Անհատական
պարապմունքներ
յուրաքանչյուր ունկնդրի հետ

✦

Ավարտական վկայական

✦

Մատչելի գներ՝ 28000
դրամ ինչպես մեկ,
այնպես էլ երկամսյա
ուսուցման համար

Արդյունքում՝
համակարգչային
գրագիտություն.
DOS,
Norton Commander,
Windows,
Macintosh System:

Դիմել՝ Իսահակյան 28
Դրամատիկական Թատրոնի շենքում

Հեռ.
58-1536

Անկրկնելի և տպավորիչ գովազդ ԱԶԳ օրաթերթում: Հեռ. 58-1841

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան. Երևան 23, Արշակունյաց 2. Գրանցման թիվ 65. Պատվեր 69149. Պատվեր 20452. Տպաքանակը՝ 3000. Ստորագրված է տպագրության 27. 02. 1996. Գինը՝ 75 դրամ
digitised by A.R.A.R.@